

योगीया चिट्ठी



भिन्न अश्वघोष

योगीया चिट्ठी



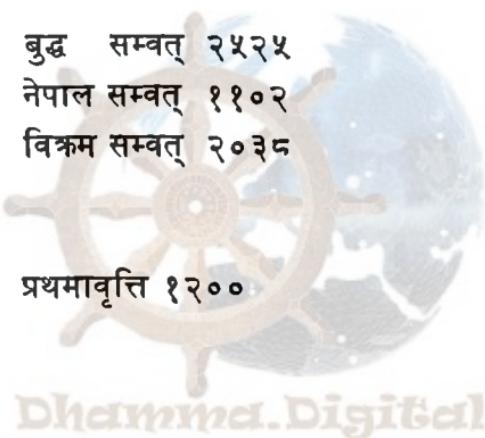
प्रकाशक
धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी
श्रीधः, नघः, स्वाः, ये

बुद्ध सम्वत् २५२५

नेपाल सम्वत् ११०२

विक्रम सम्वत् २०३८

प्रथमावृत्ति १२००



याकूः

शाक्य प्रेस, ओम्बूबहा:,
येै । फोन : १३६०४

थःगु स्वँ

थव 'योगीया चिट्ठी' धैगु सफूचा ध्यान भावना दैनिक जीवने गुकथं छ्यलायंक्यगु धैगु खँ थ्वीका बी या लागी चिट्ठीया आदान प्रदान जूगु कथं च्यागु खः । चिट्ठी छपु निपुया लिसः च्यागु नं दु । नेपाल सम्बत १०६२ साले चिट्ठीया रूपे सितु पत्रिकाय् नं छापे ज्वी धुकल । गुणं आः हे तिनि च्यागु नं दु ।

थव सफू च्याया जिगु मुख्य विचार खः ध्यान भावना धैगु थव कीगु दैनिक नाप छु सम्बन्ध दु, न्हि न्हिसिया व्यव-हारे गुकथं छ्यला यंके मा: धैगु थ्वीका बीत खः । जिपरमार्थ कथं भावनाया अर्थ मथूनि । जिथूथें निर्वाण धैगु थव हे जीवने खनीगु वस्तु खः । थव जीवन ताले मलाकं निर्वाणिया आशा याय् गु चन्द्रमा माल धका स्वया च्वनेगु बराबर खः । गनं गनं विदेशे नं, कीथाय् नं देखावटी कथं अर्थाति पिने जक भावनाया ज्या जुया च्वंगु दु । धात्यें मानसिक उन्नति पाखे उस्त ध्यान मवं । थव खतरागु लक्षण खः । थ थःगु छल्कपट व कतिलापाकगु ज्ञां बदले मजू । बुद्या धापूकथं थःके मदुगु गुण दु

धका क्यनेगु बानि साब बांमलागु चाला खः । भगवान् बुद्धं
दयका विज्यागु पाराजिका नियम प्यंगु मध्ये छगू खः थः के
मदुगु उत्तमगु मनुष्य गुण धर्म दु धका क्यना मनूतेत भुले
याय्गु ।

धर्म व ध्यान भावना व्यवहारे गुकथं छ्यलेगु थव छगू
गम्भीरगु समस्या खः । भोँतया ध्यान कुटीसं उखुनु मोहनीबले
फिर्हति थः थः ध्यान च्वं वल । उकी ल्याय्महचात स्वम्ह
दु । छम्हेस्यां न्यन- थव भावना समाधिया खँ न्यनेबले
व्यवहारे छ्यला म्वाना च्वने थाकु । थ थे न्यनी बले चित्त
बुझे ज्वीक लिसः बी अःपु मजू ।

आनन्दकुटी नं त्रिभुवन विश्वविद्यालयया प्रोफेसर छम्ह
बरोबर ध्यानं या वै च्वं मेस्यां न्यन- बौद्ध ध्यान धंगु चित्त
एकाग्र याय्गु व होश दयका च्वनेगु धाइ । थव नितां खँ थ्वीका
काय अःपु मजू, व्यवहारे छ्यलेगु ला क्ल थाकु । अःम्हं याना
च्वनागु ज्या मर्भिगु व मज्यूगु धका बांलाक चाः एसा नं उर्कि
मुक्त ज्वी मफु । व हे ज्या याना च्वने माल । थव समस्या
गये याना मदयकेगु ? थव प्रश्न न्यना बले जि पाक जुल ।
न्यना तया थें मज्यूगु ज्या मयस्मिगु, मज्यूगु यात धायव
दुःख ज्वी, मनया बसे च्वने मते धार्मिसः, तर जित नं अज्योगु
समस्या दु । थुकिया कारण निता दु (१) प्याखँ ह्वी मसया
दबू माथं मवं धाय्गु छगू । (२) धात्थे धाय माल धाःसा
क्षु माथं मवना प्याखँ ल्हुइ मर्द्धिगु नं दु । मैतलव

वातावरण व परिस्थिति याना, मेर्पि तँ चाइ धका नं, व्यवस्था
वां मलागुलि नं वाध्य जुया मज्यूगु ज्या याना च्वनेमाः । मेगु
खः मन वः मलाना नं अथे जू । मिं प्वी धका स्यूसां मि
थिया च्वने माःथें जुया च्वं । जि थुगु वारे लिसः बांलाक वी
मफु । उकिं जि ध्यानगुरु ज्वी योग्य मजूनि धका थ्वीका क्या ।

थ्व सफू च्वयागु ध्यानया अनुभवी व गुरु जुया मखु ।
छम्ह योगी (साधक) व विद्यार्थीया रूपे जक खः । ध्यान
प्रेमी पिन्त छुं उपकार ज्वी ला धैगु मती तया जक च्वयागु
खः । खरानि धैगु बुलुसे च्वंसा नं फोहरणु थलबल यचुसे
च्वंका व्यू । अथे धैगु खरानि सफा मजूसां नं मेपिन्त सफायाना
व्यू । अथे हे धै थें जि नं ध्यान वः मलाःसा नं थ्व सफू
च्वयागुलि अवश्य ध्यान प्रेमी पिन्त उपकार ज्वी, अले ध्यान
याना थें व्यवहारे नं छ्यला यंकी धैगु आशा व भलसा दु ।

जित ला ध्यान भावनाया अध्ययनं व छक निक
अभ्यास यानागुलि गाकं फाइदा दु । जि थःत मनीगु व
मयोगु खँ न्यने बले सह याय् मफुम्ह, तँ पिहाँ वैम्ह आः
उलि मजुल । खः जा तँ पिहाँ वैगु हे जि धैगु अहं भाव खः ।
अथे धाय्वले थ्व च्वै च्वं मेसिके तँ दहे मन्तला धका च्वनी ।
अथे मखु । आः नं तँ पिहाँ वोनि । उकिं हे खः खरानिया
उपमा वियागु । मन नं चंचल तिनि । तर होश दै वो ।
करपिसं मिले मजूगु ज्या याइ बले थःत मयोसा, थःम्ह नं

(८)

अथे मिले भजूनु ज्ञा याय् मज्यु वैगु लुभना वो । छालें ला
च्चानं चः भलापिसं बुगु बारे सफू च्चेगु न बुद्धिविलासितायां
ज्ञा धाःसां मंपा ।

शास्त्र शशत

जि च्चयागु सफुक्ती भाषाया एकरूपता मदु । निता
भाय् दु । नवे कि— जुह-ज्वी । भवूतेत-भवूतयूत । धया थं-वै
यें । जोसा-यःसा । यो-यः । देकेत-दयकेत । नेत-चयूत । वो-वः ।
नेपाले-नेपालय् । जिगु लागी अव नितां भाय् शुद्ध । ब्वनी-
पिसं शुल धाय् वं मा: । तर भसः भस्यूषिसं च्चे सैगु व अवीगु
भाय् जित यो । जाँचे पास ज्वीत व तिरणा काय्त्स ला
भासासा स्क रूपता दब् हे मा: ।

अथ सफू छापेयायूत दाता चूलाका व्यम्ह धम्मवती
अनगतरिकायात आपालं सुभाय् दु । शाक्य म्रेसयत्त तं धन्य-
वाह मल्लूसे ज्वने मकु ।

अश्वघोष

संधाराम
लुति, विष्णुमती
१८ कालिका ने: सं ११०२

प्रकाशकीय

इव “योगीया चिट्ठी” धैगु ध्यानया सफू धर्मकीर्ति विहार पाखें छापे याय् खना साब लयता वो । इव धर्मकीर्ति विहार पाखें पिहाँ वोगु द२ गूगु सफू खः ।

क्षीगु मनयात बुलुसे च्वंका बीगु क्लेशत ईर्ष्या, लोभ, द्वेष, मोह अले तम्सकं बांमलागु अहङ्कार आदि कुसंस्कार मदयका छोयत ध्यान भावना अभ्यास मयास्य मगा धैगु खँ ध्वीका कायत थुजोगु सफूत ब्वने बह जू ।

योगीया सफू च्वया विज्याह्य पूज्य अश्वघोष भन्तेयात व इव सफू छापे यायत ध्यवा दान बिया दीपि आशामाया अजिया परिवारपिन्त नं धन्यवाद मब्यूसे च्वने मफु ।

आशामाया अजि अन्तिम अवस्थाय नं धर्मकीर्ति विहारया हःल तःकु ज्वीक थपे याना ब्यूगु खँ नं लुमंका ते बह जू ।

— धम्मवती

अध्यक्ष, धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी
श्रीघः, नघः त्वाः, येऽ

धर्मदान

थव “योगीया चिट्ठी” धैंगु सफू विवंगत
आशामाया राजकीणकारया पुण्य
स्मृतिस धर्मदान यानागु पुण्यं
वय्क्यात भि ज्वीमा
धका प्रार्थना
यानापि-

दिवंगत आशामायाया परिवार

मरु त्वा:



स्व. आद्यासनाथा

जन्म— विक्रम सम्बत १९६० श्रावण मृत्यु— विक्रम सम्बत २०३७ माघ

विषय-सूचि

विषय	पृष्ठ
माँया गुण	१
बौद्ध भावना	२३
भावना याना बले जूगु अनुभव	३१
ध्यान छाय्	३७
ध्यान याय्त माःगु गुण	३९
मेगु नं ध्यान याइप्त	४०
भिक्षुपिं सिकं उपासिका न्हापा लाक	

नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स

माँया गुण

पार गथे जुइ, माम यागु गुण नं ॥
सेवा याय मफु जि नं, थवं पापी मन नं ॥१॥

गर्भ वास च्चना बले, गुलि दुःख सिया दिल ॥
जित दुःख जुई धका, गुली म्हुतु म्हाला दिल ॥
अति कष्ट सह याना जन्म ब्युम्ह माम या ॥
भक्ति याय मफु जिनं, थवं पापी मन नं ॥१॥

खि फाय् च्व फाय् धाय् मसः, उखें थुखें फानाबी ॥
नवः घचा सह याना, हुयका चोयका छोयाबी ॥
भवातीं थें दुःख सिया, हुके याम्ह माम या ॥
तहल याय मफु जि नं, थवं पापी मन नं ॥२॥

चिकं चाकं ब्रुइका बी, पित्तु पीका मुले तई ॥
खवा सोया मुसुँ न्हिला, दुःख फुखं तंका छोई ॥
अमृत धारा दुरु त्वंका, बोलं कुम्ह माम या ॥
सेवा याय मफु जि नं, थवं पापी मन नं ॥३॥

न ये त्वने धाय मसः, इले बिले त्वंका च्वनी ॥
ह्यागु ज्याख्यं याना चोसाँ, जि हे तुं लुमंका च्वनी ॥

चान्हैं न्हिनं जुजु धका, घय घय पुइम्ह माम या ॥
भक्ति याय् मफु जि नं थव पापी मन नं ॥४॥

छथु निथु मुसु वई, म्हे ज्यु मदेक धंधा काइ ॥
मिखा दंक खोबी तथा, अजि बैद्य क्यना सोई ॥
चोकि होले हाले याना, स्वाका तम्ह माम या ॥
भक्ति याय् मफु जि नं, थव पापी मन नं ॥५॥

न्यादै उमेर दसें निसें, आखः वोंके थाले याई ॥
ह्येका अनेकं जतन याना इलम कमाई देका बिई ॥
बिबाह कर्म फुक्कयाना, लय लय ताहम्ह माम या ॥
सेवा याय् मफु जि नं, थव पापी मन नं ॥६॥

जिगु निर्मित दुःख स्यु स्युै, उमेर नं धलके जुल ॥
लहा तुति सिथिल जुया, सने साने मफुत ॥
अले छंगु भपे धका, भर काम्ह माम या ॥
तहल याय् मफु जि नं, थव पापी मन नं ॥७॥

थव अन सोल चोला, हानं लिपा दइगु मखु ॥
लाख चौरासी हितु हिला, तरे ज्वीत ब्युगु ॥
माया मोइ जालं क्यना, चेत काय् मफुत ॥
आः गथे याये दैब, बेर थ नं फुइन ॥८॥

बौद्धभावना

आनन्दकुटी
स्वयम्भू,

प्रिय ध्यानप्रेमी,
भितुना दु ।

पौ निपौ थ्यंगु तन्हु दत । छपौ वाराणसी प्राप्त जुल,
मेगु छपौ बुद्धगयाय् । छं सिहेस्यू जि श्री सत्यनारायण गोयन्काया
भावना तालीम कावना च्वनागु । छिन्हु छिन्हुया भावमा
कोर्स (शिविर) जूगु । जि स्वक भाग कया । भावनायाना
च्वंतले जिगु जीवन बन्धनमय जुल । मेखतं धायमाल धाःसा
घण्टामय जुल । गंया आज्ञानुसार जुया च्वना । संसार नाप
अलग धाःसां ज्यू । पिनेया छुं समाचार मस्यू । अखबार
स्वय् मज्यू । सफू स्वय् मज्यू । रेडियो न्यने मज्यू । चिट्ठी
च्वय् मज्यू । पिनें वैगु चिट्ठी ला स्वय् ज्यू धायमाः । चिट्ठी
च्वय् गु फुर्शत नं मदु । भावना सिध्यका जक बाँलारु चिट्ठी
च्वय् गु भती तथा च्वना । छिगु चिट्ठीया लिसः नं ताहाकः याना

(२)

बी माःगु जुया च्वन ।

जि २० माघ २०२६ खुनु नेपाः ध्यंक वया । ध्यंक वसें निसें भावना याना वोम्ह धका माने याना भोजनया निमन्त्रणा क्षोः क्षोः वल । महा धाय् मज्यू । इव भिक्षु जीवन हे करपिनि भरोसाय् खः । आश्र्वर्य चाः, भावना या खैं न्यंपि उस्त मदुं जितः माने जकं याना च्वन ! श्रद्धाया महिमा मखा धाय् ।

निमन्त्रणाय् वना वाउँ पाउँ नयाबले जोर वल । मुसु वया वाञ्छि मयाक लासाय् आराम काय् माल । मर्सय् वना लिहाँ वय् खालु-ति त्वनेमाः धाइगु । न्हापा क्षे जिमि माँ दुबले त्वंका च्वंगु नं खः । आः आनन्दकुटी जंगले च्वं च्वना । सुना खालुति त्वंकी ? त्वनेमाः धार्पि नं सुं मदु ।

प्रकृति जिगु भावना वल्ला ला मलाला धका परीक्षा याःगु जि मस्यू । जि जाँचे असफल जुल । उर्कि छिगु पौया लिसः याकनं बी मफुत । जि स्यू पौया लिसः याकनं बी मफु सां नं छि ताँचाय् मसःम्ह धका ।

आः पौया लिसः शुरू याय् । छिगु पौले महत्व पूर्णगु खैं यकवं दु । थौं छ्गू-निगूया जक लिसः बी मज्यू ला ?

छि सुकाव छ्गू बिया हगु दु- “भन्तेया भावना याना बिज्याःथें मिथ्यादृष्टि छता तोता बिज्याहुँ । हानं थुकी नं भन्तेनं मखुथे थ्वीका बिज्याइ ला धका जि ग्याः ।”

इव सुकाव बिया हःगुयात आपालं धन्यवाद । थन

मिथ्यादृष्टिया अर्थं स्पष्ट याय् माःगु दुर्घें ताः । साधारण बौद्ध सफुती मिथ्या दृष्टि धैगु नाना प्रकारया द्योया प्रति विश्वासयानाः, पूजायानाः वरदान काय्गु, खुसी मोलहुया पाप कटे जू धका विश्वास याय्गु, पुनर्जन्म मदु धका लाकको-पाकको सना ज्वीगु, पुनर्जन्म दु धका थव जन्मे वख्वा थवख्वा मदुसां लिपाया जन्मे सुख सीगु आशा आदि थुपि फुककं मिथ्यादृष्टि खः । तर, छिं च्वया हगु मिथ्यादृष्टिया अर्थं मेगु हे ज्वीमाः । एनं “मिथ्यादृष्टि” छता तोते माः धागु खनेवं झसंक वन । उखुनु छीपि छपुचः मुनाः कार्यक्रम दय्केगु बारे खँ जूबले छिं सुक्षाव छगू तल । उगु सुक्षाव बारे जिं मखुथे थ्वीका कया । उकिं याना तःधंगु भ्रम जू वन । गलत फहमी धाय्ला असम-झदारी धाय्ला धै थें जूबन । थुकियात मिथ्यादृष्टि धाइ । छिं च्वै हःगु ‘मिथ्यादृष्टि’ शब्द नं थव हे अर्थे ज्वीमाः । सम्यक्दृष्टि दत धाय्वं मिथ्यादृष्टि तना वनी । अथवा ध्यान भावना बल्लात धाय्व मिथ्यादृष्टि तना वनी । धाथ्यें खः मिथ्यादृष्टि साप ग्यानापुसे च्वं । थव मदय्केत यक्व ध्यान अभ्यास याय् मानि । वातावरण बांलाके मानि । जिके अज्ज नं मिथ्यादृष्टि भतीचा त्यना च्वन तिनि । थव दृष्टि तोता छोय्त कुतः याना च्वनागु दु । सुक्षावया लागी हानं छको धन्यवाद दु ।

छिं न्यना हःगु मेगु न्ह्यसः खः – ‘भन्ते, भावना धैगु छु ? भावना याना छपिन्त छु अनुभव जुल ?’

न्ह्यसः (प्रश्न) साप बांला । वह भ्वे बने बले मचा

छम्ह नं ब्वना यंकेथें प्रश्न नाप मेगु प्रश्न नं धाना हल । ठीक है जू । विद्यार्थी जुया च्वंगुलि जिज्ञासापूर्ण प्रश्न न्यना हल ।

भावनाया शाब्दिक अर्थ खः अभ्यास । धात्थें खः थें धाय् माल धाःसा चित्त एकाग्र याय्गु (मन बःलाकेगु) व चित्त शुद्ध याय्गु खः । मेकथं धाय् माल धाःसा होशियार जुया उन्नति याना यंकेगुयात हे भावना धाइ । सिद्धान्तसिकं अभ्यास भू वं । अले जक व्यावहारिक जुइ । अभ्यास मदैबले सिद्धान्त छु नि छु ज्वी । ब्वसा जक खः । छु अभ्यास याय्गु ? अव माकःथें चंचलम्ह चित्तयात बशे तय्गु, तालीम याय्गु अभ्यास खः । मन बःमलात धाय् व समाजे च्वना ज्या याय् फैमखु । विचलित ज्वी । निराश ज्वी समाज खना विस्युं बने मास्ति वै ।

भावना बुद्ध-धर्मया दुग्क्वेँ खः । भगवान् बुद्धं आपालं धैथें शील (सदाचार) समाधि (एकाग्रता) प्रज्ञा (विवेक बुद्धि)या जक भिक्षुपिन्त उपदेश बा शिक्षा विया विज्याइ । सदाचार विना समाधि दै मखु । समाधि मद्यकं प्रज्ञा नं दैमखु । आपासिया विश्वास खः भावना धैगु याकचा समाजं तापाक च्वना मिखा तिसिना च्वनेगु । अव पाय् छि मजू । भावना धैगु समाजं अलग ज्वीत मखु । समस्या गुकथं सुलझे याय् फै व उपाय मालेगु ताचा हे भावना खः । समाधि बल्लाम्हसित सुनानं ववथले फैमखु । गथे कि छधी जुया च्वंगु पर्वतयात फसं संके फै मखु । वथा लागी निन्दा-प्रशंसा नितां बराबर खः । बरू तंपिकाय् मज्यू । शहयाय् फय्के मा: । थःत थःम्हं म्हसीके मा: । थथे धैगु थःगु गल्त खंके मा: । थथे अधीका

कायत हे बुद्धं “आनापानसति” आश्वास प्रश्वासे (सासः दुहाँ पिहाँ ज्वीगुली) ध्यान तया चायका च्वनेगु भावना कना विज्यागु ।

सासः दुहाँ-पिहाँ ज्वीगुली होश तया च्वने बले छु ज्वी ? न्हावले होश दया च्वनी । सतर्क जुया च्वने फत धाःसा मनूतसे गुवले हे गल्ति याइमखु । थ्व “आनापान” सति भावना याना च्वनेवले थःगु दोष न्हायकनेर्थे बालाक खने दै । अले करपिनिगु दोष मालेगुली ध्यान वनी मखु । थः सुधार ज्वी । सकसिनं अथे थ्वीका काल धाःसा समाज सुधार ज्वी । व्यक्ति-समूहयात हे समाज धाइ । व्यक्ति सुधार मज्वीकं समाज सुधार ज्वी मखु । बौद्ध भावनाया मूल लक्ष्य हे सुधार अले समाज सेवा ।

थ्व पवित्र चित्तयात ईर्ष्या, लोभ, द्वेष, मोह आदि क्लेशं शोषण याना तल । मैत्री व करुणां शोषण मया । उकिं वर्तमान अवस्थायात म्हमस्यू । मनूत कि त न्हापा न्हापायागु खँ कया अलमले ज्वी, ल्वाना च्वनी, कि त लिपा-लिपाया खँ कया अलमले जुया च्वनी ।

अँ ! थन चित्त बशे तय्गयात हे भावना धाइ धैगु चारे चर्चा याना । छुले, थज्यागु भद्रगोल समाजे च्वना, नाना प्रकारया आरम्मण (रूप, शब्द आदि दृश्य) छचाखेरं दय्क थ्व माकःथे जागु चित्तयात गुकथं बशे तय्गु ?

थज्यागु वातावरणे च्वना चित्त बशे तय्गु वा शुद्ध

यायगु अपुगु खँ मखु । थुकिया लागी छुं दिन वा छुं हप्ता
 नाना प्रकारया आरम्भणं तापाक एकान्ते च्वना ‘आना पान
 सति’ भावना यायमाः । अले थव चित्तयात वशे तय् फै ।
 हाराम्ह दोंह वा सलयात तालीम यायत् खिपतं बल्लागु थामे
 चिना तयमाः । व उखे थुखे वनेत सँसं त्यानुया काय्ल ज्वी ।
 नसा नं कम् याना खिपः नं चिकिहाक याना वी बले फन हे
 न्यली । अथे हे थव चंचल चित्तयात नं एकान्ते च्वना आना-
 पान रूपी थामे होश रूपी खिपतं क्वात्तुक चिना ततं वशे तय्
 फु । थव चित्त तुरन्त पिहाँ वने यो । मिखा तिसिइवं छू छु
 कल्पना वइ । चाहे मचाय्क मन पिहाँ वने यो । मेमेबले योयोगु
 योयोथे स्वया च्वनागु अथे मस्वःसे च्वनेमाः । स्वःसां तुरन्त
 चाय्का च्वनेमाः छु स्वया च्वना धका । थुकतं एकान्ते अभ्यास
 यायां चित्त वशे च्वनी । थःत थःम्हं महसी । थःगु गल्ति खनी ।
 अन्ने चित्त शुद्ध याना यंकी । खँ अप्पो ल्हाय्गु बानी तोता
 ज्या जक याना यंकी ।

एकान्ते च्वनेगु धैगु सकसितं माः । वैज्ञानिक, राज-
 नीतिज्ञ, डाक्टर व खेलाडी आदि फुकसितं एकान्ते च्वना
 विचार यायमाः । हूलमूले च्वना छुनं समस्या समाधानया
 कल्पना वै मखु ।

भावना अभ्यास यायगु व्यापारीतयत् नं माः । छ्यें
 जा थ्वीपि मय्जुपित्त नं माः । लें ज्वीपित्त नं माः । व्यापारी
 पसले च्वनीबले भावना वःमलाःसा गुलि भावं मीगु, ध्यवा
 गुलि काय्गु, गुलि लित वीगु छुं होश दै मखु । नैक्या धाःम्ह-

सित रवे विया च्वनी । जाथ्वीपिनि नं मन थातं मच्वन कि
अथवा होश मन्तकि चि निको तया च्वनी, अले भातं बोह
बिइका च्वनेमाली । अथे ज्वीगु भावना वःमलागुर्लि खः ।
लें ज्वीपिनि, मोटर साइकल गया ज्वीपिनि, मोटर चलेयाना
वनीपिनि होश मंत कि दुर्घटना (एक्सिडेन्ट) ज्वीका अस्पताले
मूर्छा जुया च्वने माली । थव फुकं भावना वःमलागुया च्चि
खः । न्हावलें होश दय्का च्वनेगु हे ध्यान समाधि खः ।

भावनाया शत्रु स्वम्ह दु- १) आपा नय्गु बानी,
२) आपा द्यनेगु बानी, ३) आपाखैं जक लहाना च्वनेगु बानी ।

पौ ताहाक जुया वल । वाकी प्रश्नया लिसः लिपा
विया हय् मज्यूला ? भावनाया वारे थवयां न्हापा निगू सफू
पिहाँ वै च्वंगु दु । उकी विस्तृत रूपं खैं च्वया तयागु दु । थौं
विदा ।

भि तुनाम्ह
योगी

आनन्दकुटी
स्वयम्भू,

प्रिय ध्यान प्रेमी,

पौ इले हे थ्यंगु खः । लिसः लिपा लागुर्लि अपसोस
दु । पश्नोत्तर (चिट्ठीया लिसः) याकनं च्वय् मफुगुया कारण
निता स्वता दु । छ्थी छिंगु चिट्ठी प्रश्नत कं कं ठपे

(८)

जुजुं च्वन् । न्हापांयागु पौया लिसः हे फुकं च्वय् मधुनि ।
लिसः नं ताताहाक याना च्वय्‌मागु जुया च्वन् । थन आन-
न्दकुटी विहारया पाखें नं “आनन्दभूमि” नामं लय्‌पौ (मासिक
बौद्ध पत्रिका) पिकाय्‌ माला च्वन् । उकिं लि हे मला । गुलि-
स्यां जन्मदिया लसताय्‌ (उपलक्ष्य) गुलिस्यां सीपिनि नामं
मेमेगु सफूत नं पिकाय्‌ माला च्वन् । आ छि थुल ज्वी पौया
लिसः छाय्‌ लिपा लागु धैगु ।

आः न्हापायागु न्ह्यसःया लिसःनि बी अले इलं लाःसा
मेगु नं लिसः बी मज्यू ला ?

छि न्यनाहल— गथे भन्ते ! स्वंगू हप्ता जक च्वनेगु
धया निला दैन । भावनां काय्‌यो थें च्वं । जिमित बाखँ कने-
बले धाःसा छुकिसनं काय्‌के मज्यू, भुले ज्वी मज्यू, हँ, थः
धाःसा भावनाय्‌ भुले जुल का ! ”

जित साप लय्‌ता वो छम्ह विद्यार्थीं बुद्ध धर्मया मूलगु
सिद्धान्त— छुकीसनं प्यपुना काय्‌का च्वने मज्यू, भुले ज्वी मज्यू
धागु खँ लुमंकाहगु व थ्वीका कागु खना । थ्व नं व्यवहारे
छ्यलेगु अपु मजू । थुगु बारे नं भतीचा स्पष्ट याय्‌माःथें च्वं ।

बुद्धं कना बिज्यागु मूल सिद्धान्त अनुसार स्यनीगु
ज्याय्‌ मर्भिनीगु ज्याय्‌ प्यपुना उकी हे लत्थ जुया भुले ज्वी
मज्यू धागु खः । मुस्त्य नं होश तया च्वने माः धागु खः । तर
होश दय्‌का च्वनेत भावना बल्लाके माः । न्ह्याबलें सतर्क जुया
चाय्‌का च्वनेगु नं अपु मजू । मन बल्लाके माः ।

काय्के मज्यू, अमले लगे ज्वी मज्यू, भुले ज्वी मज्यू—
धाय् नु कि विद्यार्थी जीवने ब्वनेगुली बाहेक मेगुली भुले
जुलकि सिनेमा, (भिदिवो) स्वयंगुलि काल कि छु ज्वी ?
थुंकि विद्यार्थी जीवन सफल ज्वी थाकुइ। अथे धका सिनेमा
स्वय् हे मते धयागु मखु। थन भावनाया खँ पिहाँ वया च्वन।
सिनेमा स्वयंबले शिक्षा जक, भिगु खँ जक ल्यया काय् स्य-
केमाः। फेशनजक फेरे याय्गु व न्हू न्हूगु धांचां वसः पुनेगु
स्यका कायगु मखु।

बुद्धया धापू कथं सम्पत्ति मुकेगुली, न्ह्यावले ध्यवा-
ध्यवाय्जक मन छोया प्यपुना च्वन धा:सा उंकि गुवले हे
शान्ति दै मखु। सन्तोष दै मखु। चिन्ता व कल्पनाय् जक
लुकुबिना च्वनी। जीवन ध्यवाया की ज्वीत मखु। निम्ह
प्यम्हसिनं धै च्वंगु दु—“न्हापा ध्यवा मदया दुःख, आः ध्यवा
अपो जुया दुःख। थथे पीर व चित्त सुख मदैगु स्यूसा कमाय्
याय् मखु खै। ध्यवा मदुबलेसिगु पीर सिकं ध्यवा यक्व
दैवलेसिगु पीर गाकं पा:। गाकं ऊयातुसे च्वं।

ख जा थौं कन्हे वातावरण अनुसार ध्यवा मदयकं
छुं ज्या मज्। धर्म-कर्म फुकं ध्यवा ज्वी धुंकल। भिक्षु जूसां
ध्यवा मा। धर्म प्रचार याय्त, पत्रिका पिकाय्त नं दाँ मा:।
उखुनु तिनि छथाय् महापरित्राण जूथाय् बहनी उपासक उपा-
सिकापि व भिक्षुपि छपुच मुना च्वन। ध्यवा धैगु साव मूवं
मदयक हे मगाः। महापरित्राण याय्त नं यक्को ध्यवा माला
वल।

भन्तेपि निम्ह स्वम्हसिनं ध्यवाया दोष खें कना हल ।
 उपदेश बोगुलो भिक्षुपिन्त मुनां त्याके फै । उपासक धाःपि नं
 कम मजू न्यागू शील हे भ्वाथः सां । अले छम्ह बलंबुया
 उपासकं धाल- सुयातं खोचा छपू ब्यूसा गुकथं छ्यलेमाः ।
 माःकथं जक व चक्कु छ्यलेगु वाहेक ल्हाती च्वंगु पतिंचा
 ध्यनेत व गपः ध्यनेत मखु । अथे हे ध्यवा मदयकं नं मगा खः ।
 मदुपयोग याय् सय्के माः । ध्यवा जक मुंका नुगस्याना, त्याग
 चेतना मदयका मुस्या छगले गुथाय् वां न्याइम्ह ज्वीमते
 धागुका ! छु ध्यवा ज्याय् खेले मदु धागु ला ?

व उपासकया खें साव मनासिव जू ताल । ध्यवा
 दुथाय् छेँ छेँ ल्वापु ज्वीगु खनीबले, खुं दुःख विया च्वनीगु
 खनीबले, सरकारं कर (ट्याक्स) लगे याना च्वनीगु खनीबले
 ध्यवा यक्को कमाय् याय्गु व ध्यवा मुंकेगु ठीक मजू ता: ।
 अँ ! खें च्वद्यला जा मवंला ?

आः हानं काइगु व प्यपुना च्वनीगु खेँया वारे छक
 छत्कल याय्नु । मेखतं धाय् माल धाःसा मिखां वांबालागु
 रूप खन, न्हाय्पनं वांबालागु शब्द न्यन, न्हासं सुगन्ध नं ताल,
 म्हुतुं रस थुल, शरीरं थिल अले मनं अनुभव यात । थुकी हे
 सारा जगत प्यपुना काय्का च्वन । थुकी भुले जुया मनूतसें
 यक्को दुःखसिया च्वन । बुद्धया धापूकथं छुं वांलागु रूप खनी
 बले, स्वया च्वने बले आहा ! गुलि बांला, धका स्वाद कया
 च्वने मज्यू । माल माल धका मती तय् मज्यू ।

छता खेँ धाय् मास्ते वो । जि� थन धया च्वनागु गुरु

जुया मखु । जि गुरु ज्वी योग्य मजूनि । छम्ह पासा वा सहयोगीया रूपे जक खः । तालिम कया च्वंम्ह योगीया रूपे जक खः । गुबलें गुबलें जि नं बुद्ध-धर्मया भावना मथू थें च्वना वो । शु हे मथूनि धाःसां छु मपा । हानं छिं न्यना हक्को न्ह्यसःया लिसः नं जिं बी फैमखु । जि सय्का, सीका तयागु व अनुभवया खँ जक कने सः । अनुभव मजूगु व मथूगु खँ कने मसः ।

आः वनेनु भिगुली भुले ज्वी ज्यू पासे । थुकी नं छको वालाक विचार याय्‌मा थें च्वं । धर्म धाल धाय्‌वं भिगु ज्वी मभिगु ज्वी धाय् मछिं । तर मनूत धर्म धका धर्म काय्‌का च्वंपि दु । उक्कि खइ तथागतं धै विज्यागु—“कुल्लुपमं भिक्खवे धम्मं देसेमि, अत्थरणत्थाय नो गहणाय” अर्थात् डुंगाचा थें जागु धर्म धया च्वना । बुद्धया धापूकथं धर्म नं क्वातुक ज्वना न्हाथाय् नं पाढ्याया ज्वी मज्यू । डुंगाचा धैगु नदी पार ज्वीत जक खः । उपकारगु वस्तु खः धका सुनानं पाढ्याया ज्वी मखु । माली बले जक ज्या काय्‌गु । हानं मनूतसें मती तइ—थःत कति लाइ थाय् जक धर्म नां कया छ्यला च्वनी, थथे जूसा ला छु ज्वी धाय् ? थव छगू गम्भीरगु प्रश्न खः । तर विचार गाका अध्ययन याय्‌वले मथ्वी मागु नं छुं मदु । खजा थव अनुसन्धान व अन्वेषणया खँ खः । अनुभव याना सीके माःगु खँ खः ।

छगू खँ थूथें थूथें नं च्वना वो । मथूथें मथूथें नं च्वना वो । जि व जिगु धका क्वातुक ज्वना च्वनीम्हेसिनं ध्यान याय्

फैमखु हैं । भावना बल्लात धाय्वं जि. जिगु धैगु हैमखु । अले शान्ति दै । खःथें खःथें च्वंसां नं छुं संस्थाय् वा थःगु छेँया ज्या तिष्यनेत झीगु धैगु भावना (कल्पना) याना क्वात्तुक ज्वना झीगु धर्म, झीगु देश, झीगु भाय् धका भावना तया ज्या याःसा बांलाइ, सफल ज्वी । प्वाः छगया लागी जक मती तया ज्या यात धाःसा छेँ नं ताले लाइ मखु, देश नं ताले लाइ मखु । जि स्वयंबले देश विकास, समाज सेवाया वारे जि जिगु धका क्वात्तुक ज्वने मज्यू धागु मखु थें ताः । नुगः स्याना स्वैतं छुं मब्युसे थः याकचिगु जक पुखु वा धुकू याय्गु बानी मज्यू धागु हे 'जि', 'जिगु' धका क्वात्तुक ज्वना च्वने मज्यू धागु थें च्वं । थ्व च्वया च्वनागु ध्यान याना च्वना बले जूगु कल्पना जक न्हथना च्वनागु खः । प्यपुना च्वने मज्यू धागु बारे अनुसन्धान याय् बाकी दनि । गाक्कं अध्ययन याय् बाकी दनि । थथे धयागु ध्यान समाधि यक्क बल्लाके मानि । अभ्यास याय् मानि ।

जि, जिगु धका क्वात्तुक ज्वना च्वने मते धागु छाय् ? थुगु बारे जिगु अनुभवया खैं छगु निगू न्हथनेगु उचित खना । जि, जिगु धका क्वात्तुक ज्वना च्वन धाय्वं ल्वापु पिहाँ वो । मने अशान्ति ज्वी यो । जित मचा बले नय्गु भु छपा साव यो । जिगु भुइ थः दाजु तता केहेंपिसं नया च्वन कि जिगु मती वं, जिगु भुइ नल का ! धका तैं पिहाँ वो । थ्व जुल छेँ च्वंच्वनाबले सिगु खैं ।

आनन्दकुटी सुथे सुथे बैप्पीत च्वाफि निफि स्वफि

दु - जिं नं बँपुना च्वना । जिं बँवीगु च्वाफि छफि अलग दु । छको निको जि बँपु वनेगु लिपा लाइ, मेपिसं जि न्हि न्हि प्वीगु च्वाफि कया बँपुना च्वनी । अले जिगु मती वै- जिगु च्वाफि कया बँपुना च्वनका, म्हा ! बँपुइ नं मखुत । जि भिक्षु जुया च्वना । व च्वाफि जिगु मखु । अय्नं अज्यागु च्वाफि छफिया वारे हे जिगु च्वाफि धका मनं क्वात्तुक् ज्वना च्वंबले मने सुख मताल । अले मती लुइ छगः भ्वरि पिहाँ वोपि जूसां छखे च्वने धुन धाय्वं अप्पा वापा हे थःगु जग्गाय् द्यतंके वी मखु । द्यतंसा छेँ पीका तिनि तोती धागु खँ थुया वल । वनारसे व बुद्धगयाय् श्री सत्यनारायण गोयन्कायाथाय् ध्यान भावना तालिम कया वसेलि अज्यागु मती वइगु मत्तिकुरा पह म्हो (कम) जुया वन ।

मेगु नं खँ छगू न्हचथन- बुद्धगयाय् भावना शिविरे व्वति (भावना तालिमे भाग) कया च्वना । सकस्यां थथःगु छपा छपा चकित लासा दु । छन्हु जिगु चकित लासाय् मेम्ह छम्ह योगी फ्यतुना ध्यान याना च्वन । व खनेवं जिगु मती वन- ई ! जिगु लासाय् फ्यतुना च्वन का ! मती अमैत्री भाव वल । त्याग भावना मंत । भावना तालीम कया च्वनाबले हे जावा लासाचा छपा हे जिगु धाय्गु तोते मफु । पलख लासाय् फ्यतुना च्वनं छु ज्वी ? उलि हे त्याग याय् मफु ।

जि धैगु भावनायात सत्काय दृष्टि धाइ । वर्माय् थ्यंक वना हानं छक ध्यान तालिम कया वयानं जिगु धाय्गु वानी चफ्फुना छोय् मफु । ने. सं ११०१ सकिमिला पुन्ही छन्हु न्हचो

यले गा: नहाले महापरित्राण न्याय् कल । पुन्हीखुनु आनन्दकुटी विहारे सकल भिक्षु व अनगारिकापि मुना बुद्धपूजा याइगु दि जुया च्वन । पुन्ही छः हु न्हथो महापरित्राण ज्वीबले पून्हीखुनु सकले महापरित्राण जूथाय् लाइगु जुल । उंकि जि आनन्दकुटी याम्ह जुया उखुनु महापरित्राण याय् मज्यू धयागुलि जि बिकः जुल । जिगु मनयात सुख मताः । कीगु आनन्दकुटी धका मती मतःपि भन्तेपिनि छु मजू ।

आः छिं थुल ज्वी जि, जिगु धका क्वातुक ज्वना च्वंगुलि अशान्ति जुल । मयोगु चीज स्यंसां, तंसां नुगः मछि मजू । मयोपि सीसां नुगः मछि मजू । छन छोक्कनिना वन का ! धाइ । योपि सीसा यो प्राण ! जि नं वय्, जितः जक छाय् बाना थका ! धका छाति दाया ख्यया च्वनी । संसारया चाला थथे हे मखा । उंकि खः बुद्धं जि, जिगु धका क्वातुक ज्वना च्वने मते धया बिज्यागु ।

छिं मेगु प्रश्न न्यना हल—“आनापानसति” भावना बांलाक मथू । वर्तमान अवस्थायात म्हसींक धागु नं मथू । थुगु बारे उदाहरण बिपा श्वीका ब्यूसा उत्तम श्वी ।

साव बांला प्रश्न न्यना हःगु । खँ धैगु श्वीके अपु मजू छन बौद्ध भावना श्वीके थाकु ।

आनापानसति अर्थात् आश्वास प्रश्वासे (सासः दुहाँ पिहाँ ज्वीगुली) ध्यान तथा च्वनेगु भावना धका न्हापायागु चिट्ठीस च्वया हय् धुन । थुंकि छु ज्वी धावले सासः ल्हाना च्वनागुलि म्वाना च्वना धैगु थुया वै । सासः बन्द जुल कि

सिना वनी धैगु थ्वी । न्हचागु अवस्थाय् नं छु खँ ल्हाना च्वना,
छु ज्या याना च्वना, छु कल्पना याना धैगु थ्वीकेगु यात हे
वर्तमान अवस्थायात थ्वीकेगु धागु खः । उदाहरणया लागी
वाखँ निपु स्वपु न्हचथने ।

वर्तमान अवस्था मथूपिं

न्हू ब्याहा याःपि निम्हतिपू दु । इपि निम्ह साप
मिले जू । निम्हेस्यां वं वयात वं वयात साप यो । न्हचावलें
नापं च्वना मुसुमुसुं न्हिला च्वनी । छ्पा भुइ नइ । न्याला
खुला लिपा अपाय्-सकं मिले जूपि निम्हनेपूया विचे ल्वापु जुल ।
अले मेपिसं न्यन—“छिकपिनि छाय् ल्वापु जूगु थें ?

मिजंम्हेस्यां धाल— व का ! जिमि काय्-यात वकिल
याय्-गु जिगु इच्छा, थ्व मिसाया धाः-सा डाक्टर याय्-गु इच्छा ।

मिसां धाल—जिमि भातया ध्यवा ध्यवा मुंकेगू ध्यान
वाहेक मेगु छुं मदु । वकिल जीवन करपिन्त झंग लाय्-गु ज्या
खः । मखुगु खँ जक ल्हाय्-माः । ज्यानमारायात सज्जन यानाः
निर्दोषमेसित ज्यानमारा याय्-गु जीवन हे वकिलया इलम खः ।
उकिं व जीवन मज्यू । डाक्टर जूसा समाज सेवाया जीवन
खः । ध्यवा माः-सानं फीस काय् ज्यू । जित ला जिमि काय्-
यात वकील याय् मयो ।

अले पिनें वोम्ह मनूनं धाल— आमथे ल्वानां मजिल ।
न्हापां काय् भाजुया इच्छा छु धका न्यने माल का ! गो काय्

भाजु, गपाय्धिक जुल ?

अले इपि निभसिनं धाल- कायला बुहे मबूनि, प्वाथे
तिनि । अहो ! प्वाथे तिनिम्ह मचाया बारे आवंनिसें ल्वापु ?

थ्व हे का वर्तमान अवस्थायात मथू धैगु । प्वाथे
तिनिम्ह मचाया ल्वापु जूगु हे वर्तमान अवस्था मसिया खः ।
मतलब गुर्लि गुर्लि मनूत न्हापा न्हापाया (पूर्व जन्मया) खँ कया
ल्वाना च्वनी, कि मखुसा लिपाया खँ कया पुनर्जन्मया बारे
ल्वाना च्वनी । हानं करपिनिगु दोष जक माला ल्वाना च्वनी ।
थःगु दोष खनी मखु । 'आनापानसति' भावना धैगु हे थःगु
दोष खँकेगु व थःत थःम्ह म्हसीकेगु अले न्हयावलें होश दय्का
च्वनेगुयात धाइ ।

वर्तमान अवस्थायात म्हसीकेगु बारे मेगु नं छगु उदा-
हरण बाखं प्रस्तुत याय् ।

छम्ह मनूया तस्सकं कपा स्याना च्वन हैं । अले कान्छाम्ह
काय्यात कोडप्पारिन् वा आस्पीरिन् टथाबलेट न्याना हि धका
ध्यवा बिया छोत । घौछि मयाक ई बितं जुल । वासः न्यावंम्ह
मचा मवो । थुखे कपा स्यामेस्या सहयानां सहयाय् मफु ।
तःधिकम्ह काय्यात सता धाल- छिमि किजा वासः न्या वंम्ह
आतकं मवोनि । छको स्वया वा धका छोत । दाजुम्ह पिने
वना किजा मा: वन । किजाम्ह माकः प्याखं ह्वीका च्वथाय्
मज्जां स्वया च्वन । थ्व हे का वर्तमान अवस्थायात मस्तु
धैगु । वासः न्या वंम्ह धका लोमन ।

मेगु नं बाखं छपु न्हयने । भगवान बुद्ध्या पाले भिक्षु

छम्ह दु । वया भिक्षु जुया च्वने मास्ति मवल । छन्हु गुरुयात पंखां गाला च्वं म्हेस्या मती कल्पना वल— चीवर (म्हासुवसः) तोता छेँ वना छु ज्या याय्‌गु ? जिके न्हूगु कापः छकू दु । व कापः मिया खा न्याय् । खां र्ख्येँ र्ख्वै । र्ख्येँ मिया ध्यबा कमाय् याय्, व ध्यबां च्वलेचा न्याना हय् । थुकथं ध्यबा मुके बुका ब्याहा याय् । अले मचा दै । जिमि कला व मचा ब्वना गुरुया दर्शन याःवय् । लँय् वइ च्वनेबले कलानं मचा ऊयातुल छको बुया न्यु धाइ । जि बुइ मखु । जिमि कलानं तं पिकया मचा क्वे तै बिइ । अले जि जिमि कलाया न्यताले दाया बी धका दागुला लहाती च्वंगु पंखां गुरुया र्खाले दाया च्वनी । होश वय्वं मछाला क्षमा फवना बिस्यूं वनी ।

र्ख हे का वर्तमान अवस्था म्हमस्यू धागु । थज्यागु म्वाः मदुगु कल्पना याय्‌मते धागु खः । आनापान सति भावना बःलासा थथे अप्यो कल्पना व चिन्तन याइ मखु ।

मेगु न्ह्यासया लिसः लिपा बिया हय् । थौं बिदा !

हितचितंक
योगी

आनन्दकुटी
स्वयम्भू

प्रिय ध्यान प्रेमी,

चिट्ठी भचा लँय् आराम काकां वया च्वंगु थेँ च्वं ।
खजा आनन्दकुटी शहरं तापा । उर्कि पोष्टम्यान (हुलाकी)या

नं मंदुसा चिट्ठी ज्वना वै । त्यानुसे च्वंसा छेँ यंका कन्हे खुनु
तिनि बी हइ । जि नं आनन्दकुटी न्हावलें मदु । न्यानुइ
खुनुइ छक जक अन वनेगु । पिने हे अपो लाः वं ।

झीगु नेपाः पुलांगु देश खः । उकि शहरं स्वयम्भू २
माइल जक तापासां यक्को हे तापाथें ता । बस चले मजू ।
न्यासि वनीपित्त लै बाँ मला । ध्यबा दुषित्त ट्याक्सी दु ।
ट्याक्सी नं संका का ई जुल धाय् वं बाज्या धाःसां न्हां मधाः ।
छम्ह निम्ह धर्मे श्रद्धा दुर्पि ड्राइवरत चूलासा जक वनीगु ।
आः ला टेम्पु दत । स्वयम्भू देके वनीपित्त ला तापा मजू ।
उकि खै बस सर्बिस नं चले मजू ।

ॐ ! भावनाया खैं च्वे त्यनाम्ह स्वयम्भू बस सर्बिसया
खैं पिहाँवल । ध्व हेका ध्यान वःमलागु होश छखे लाइगु धैगु ।
मेखतं धाय् माल धाःसा वर्तमान अवस्थायात म्ह मस्यूगु ।
छुकीया बारे च्वे त्यनागु धैगु लोमन । खजा ध्यान-भावना
वलाकेत थज्यागु व्यवस्थां नं बाँलाय् माः ।

छिं न्यना हल,- “न्यना हयागु भावनाया विशेष चर्यां
विधि थें ज्यागु खः । ध्यान याना गज्या-गज्यागु ऋद्धि प्राप्त
जू धागु न्यना तर छपिसं भावनाया खैं कना हल थःत थःम्हं
म्हसीकेगु व थःगु दोष खंकेगु अलं थःगु खैं जक । ध्व छपिनिगु
भावनाया खं थुहे मथू ।”

छिंगु प्रश्न ठीक जू । बौद्ध-भावना ध्वीके अपु मजू ।
बौद्ध भावना ध्वीकेत न्हापां निसें मने थाना च्वंगु कुसंस्कार,

बानि व विश्वासयात तोता छोय् मानि का । खः नि आपालं
 मनूत भावना याय्‌गु धका मिखा तिसिना वज्ञासन याना
 च्वनी । एकान्ते च्वं च्वनी । नों मवासे च्वं च्वनी । थथे
 अभ्यास याय्‌गु ठीक जू । अथे अभ्यास याय् हे माः । तर,
 न्हाबलें मिखा तिसिना एकान्तगु जङ्गले वज्ञासन याना जक
 च्वनेगु धात्येया भावना मखु । अथे च्वं च्वना समाज व देश-
 यात छु फाइदा ? अथे ध्यान अभ्यास याय् धुका समाजे च्वना
 परस्पर सहयोग बीगु, ईर्ष्या मयाय्‌गु कतिलापाक मजूसे, शोषण
 मयासे, ज्या याना क्यने फुसा जक धात्येया भावना वःलाम्ह
 ज्वी । अथे मजुसे ध्यान याइपिनि,— जि भावना याना च्वनाम्ह
 ज्ञान लाभीम्ह, जि भगवानया दर्शन याना, ऋद्धि क्यने फु.
 आत्मापरमात्माया ज्ञान प्राप्त जुल धका फिव याना घमण्डी
 जुया च्वनीपि नं दु । थथे धाइपि धात्यें ध्यान भावना बलापि
 मखु । भगवान् बुद्धं अभ्यास याना कना बिज्यागु ध्यान
 भावना अज्यागु ढोंग व स्वांग भरे याय्‌गु पत्ती मखु । चटक
 क्यनेत मखु, धात्यें शुद्धम्ह मनू ज्वीत खः । महुतु पिचु नुगः
 वँचु मज्वीकेत खः । मनूतयूत मक्वाय्‌गु, कंगः मलाय्‌गु मनो-
 वृत्ति दय्केत खः । करपिन्त च्यो मयाय्‌गु बुद्धि वय्काबीत खः
 बुद्धं कना बिज्यागु ध्यान भावना । उकिं बुद्धया भावना क्रमे
 नाना प्रकारया मूर्ति लुमंका ल्हा प्यपा दुम्ह, अज्यागु मुद्राम्ह
 धका लुमंका च्वनेगु छुं मूर्ति मदु । केवल सासः दुहाँ वन पिहाँ
 वल धयागुली ध्यान तया चित्त एकाग्र याना मन शुद्ध याना
 जीवन चक्र न्ह्याना च्वन । जीवन धैगु हे सासः द्रहाँ पिहाँ

जुया च्वंगु खः । सासः बन्द जुल कि सिना वनी । श्व जीवन अनित्य व दुःख धैगु खनी । अल्सी व बेहोशी मजुसे याय् मागु ज्या याकनं याना कर्तव्य पालन याय्, व्यवहार बांलाका यंकेगु श्व हे भावना खः । जि थूगु सय्का तयागु भावना श्व हे खः । थज्यागु ध्यान भावना बहुजन हिताय बहुजन सुखाय ज्वी ।

चटक क्यने फैगु भावना ज्याय् ख्यले मदु । व महत्व मदु धैगु खैं श्वीकेत उदाहरण छगू बी ।

भारतया छगू खुसि सिथे छम्ह योगी ऋषि दु । ध्यानं मग्न जुया च्वंम्ह । अन स्वामी रामतीर्थ अन चाहु वंगु जुया च्वन । अन व हे योगी महात्मा नाप लात ।

रामतीर्थ स्वामीं न्यन,— “महात्माजी थन च्वंच्वनागु गुलि दत ?”

महात्मां फुर्तिसाथ धाल— “भाजु, पीदँ (४० वर्ष) दत ।”

“थन छुयाना च्वनागु ले ?”

“ध्यान-समाधि याना च्वना”

“छु लाभ जुल ले ?”

“थुखे पार्नि उखे पारी बँय् न्यासिवने थें लखे न्यासि वनेफु ।”

“उलि जक ला ?”

“वाह ! लखे न्यासि वनेगु कम ला ?”

“थौं कन्हे छ सुका बिल धाय् व डुंगा चाद् च्वना

पार ज्वी फु । छिंगु ४० वर्षया ध्यान समाधि ला ध्यबा छसुका
जक ग्यंगु जुल ।” धका स्वामी रामतीर्थं धे दिल ।

(बोधकथाएँ, आनन्द स्वामी)

थव खैं सीदु ऋद्धि प्राप्त यायगु बा चटक चमत्कार
क्यने फैगु विद्या दय्केतमखु ध्यान भावना यायगु । तर
इमान्दारी पूर्वक मन शुद्धयाना एकचित्तयाना ध्यान यात
धाःसा ऋद्धि नं प्राप्त ज्वी फु ।

थःत थःम्हं म्हसीकेत छाय् ध्यान याय् मागु खैं
ध्वीकेत थःत थःम्हं म्ह मस्यौगु धटना छगू निगू न्ह्यथने त्यना ।
अले तिनि भचा ध्वीके अपुइ थैं ताया । अनं लिपाला भावना
छु धयागु खैं नं थुया वैला ।

छगू देशे फिछम्ह मनूत तापाक बना च्वन । खुसि
पार याना बने माथाय् जुल । लः बरे जुया च्वन फिछम्हस्यां
मती तल वं वयागु व वयागु ल्हाः ज्वना माहना पारयाना
घनेगु । ल्हाः ज्वना पार याना बन । उखे पारी ध्यनेवं नायो
म्हेस्यां पासापि च्वीकः ला मयंकूला धका त्या स्याना स्वः
बले फिम्ह जक दु । फोलाक त्या स्याना यं कल थःत त्या
मस्या । का ! पासा छम्ह मदु, च्वीक यंकल ज्वी धका हाला
च्वन ।

हानं मेम्हसिन त्यास्यात नं फिम्ह जक, थःत त्या
मस्या । थुकथं फिछम्हस्यां नं थःत त्याखे मतसे त्यास्याना
फिम्ह जक खन । सकलें पासा छम्ह च्वीकः यंकल धका
स्वया च्वन ।

अन बोधिसत्त्व थें बुद्धिमान मनू छम्ह वल । वं न्यन,
“छाय् छु जुल ?”

अमिसं धाल,— “जिमि पासा छम्ह च्चीक यंकल ।”
“गोम्ह दु ले ?”

“फिछम्ह दुगुली आः फिम्ह जक दु !”

वं खन फिछम्ह मनू दु । विचाः यातथुपि मूर्ख सनी ।
गुलि जक होश मदुपि । थःत थःम्हं म्ह मस्यूपि वं इमित
धाल— जि छिमि पासा ल्वीका व्यूसा जित छु बी ?

इमिसं धाल— घ्यबा नं बी च्यो नं ज्वी ।

“अय्सा छिपि फुकस्यां मिखा तिस्यू । जि न्यताले
दाःलिसे १, २, ३, धया हति ।” न्यताले दाया यंकल १, २,
३, धया हःबले ११ नं दया वल । वं धाल— छिमि पासा तंम्ह
लुया वल । मिखा कॅ धाल । वं थःम्हं नं ल्या र्ख्याना क्यन
फिछम्ह दु ।

अले इपि फिछम्हम्यां लय् लय् तातां वयात द्यो भाःपा
माने यात । थन थःत थःम्हं म्ह मस्यूगु व होश मदु धैगु खैं
थुल हे ज्वी ।

हानं मेगु नं घटना कने— जि सुनौली निसें गोरखपुरथा
बःसे च्वना वना । वं बःस सरकारी जुया च्वन । व बःस चले
याना यंकूम्ह ड्राइवर तस्सकं हे च्वे च्वे धाम्ह जुया च्वन । सु
खना नं मग्या । व मोटर ब्वाकल धाय् धुन कि छुं ज्वी ला,
छुं ज्वीला धैथें च्वं । छथाय् मेला लगे जुया च्वन । मनूत हूल ।
गनं गनं लैय् लैय् मनूत अस्यो जुया च्वन । हर्न न्याय्कूसां

महतापह याना च्वन । ड्राइवर तं पिकया हाल-

“ध्व मनूत पशु ! थःथगु जिम्मेवार धैगु मदु । छु जुल कि ड्राइवरया गल्ति क्यनी । ड्राइवर धैम्हेस्या गुबलें हे गल्ति याइ मखु ।”

व मोटरे पुलीस अफिसर व इंस्पेक्टर त नं दु । इंस्पेक्टरं छ्गू निगू खैं ल्हात । वयात नं घूसखोरि धका बो बिल । पुलीस इंस्पेक्टर नं चुप, ड्राइवर हाला हे च्वन । मोटर ब्वाका हे च्वन । हानं पुलीस इंस्पेक्टरं धाल- “ड्राइवर साहेब ! भचा होश तया चलेया । छु बेंग मोटर ब्वाका च्वनागु ? थःगु नं गल्ति महसूस या ।

ड्राइवर धासा- ड्राइवरं गुबलें नं गल्ति याइ मखु धका हाला हे च्वन । अले मती बन- थःत थःम्हं म्ह मस्यू व थःगु गल्ति मखं अले होश मदु धागु ध्व हे मखा ज्वी ।

भावना याना बले जूगु अनुभव

आनापानसति भावना याना च्वनाबले छु छु अनुभव जुल थुगु बारे खैं न्यनेगु विचार प्रकट याना हल । साप बांला न्यना हगु खैं । थथे न्यना तःसा थःनं भावना याय् बले गुरुण्याथाय् धुवां धू बना खैं न्यना च्वने माली मखु ।

आ जि थःत जूगु अनुभवया खैं कना हयु । आनापान स्मृति भावना याना यंका बले निन्हु स्वन्हु तक इकुसे च्वं च्वन । निन्हु स्वन्हु ल्हव्यनं माल । अबले जित ग्यासें बल । छु जुया थथे जुल धैगु जि छुं मस्यू । मतीबन भावना मतोल ला धैगु

शंका जुल ।

ध्यानगुरु याथाय बना जूगु खैं कना बले अथे हे ज्वीगु
खः ग्याय् म्वा धया विज्यात । शुगु बारे बौद्ध ध्यान भाग-१
सफुती ताहाक याना च्वया तथागु दु ।

भावनायाना च्वना बले मचां निसेयागु घटना लुमना
बल । जिमि कांछा ककाग्रा पिने ज्या या: वना मुंका सुचुका
तःगु ध्यवा खुया कयागु, लै ब्वे वना लैं यक्को दयक् खुया
नयागु, धरं दैवना बले द्वो याथाय् छाया तःगु ध्यवा खुया
कयागु, पसः वना बले लबः कयागु आदि छता-निता लुमंसे
दो बले भचा ग्यासें बल । थःगु दोष थःम्हं खनी धागु ध्व
हे मखा ज्वी धैगु श्वीका कया ।

गुलि गुलिस्यां ध्यान च्वनी बले म्ह खाना वय् यो ।
खवया हइपि नं दु । अथे ज्वी बले नं ग्याय् मागु मदु । व फुकैं
भवींग चित्ते (अचेतन मने) सुला च्वंगु आशाकुति इच्छात
लेहें पुया वैगु अवस्थाय् अथे नुगः खुल्ल मिना ख्यय् मास्ते
वय् यो । म्ह खाना वैगुया नं छगू कारण दु । झीगु शरीर
मेशिन थें चले जुया च्वंगु खः । स्वतन्त्रं आश्वास-प्रश्वास व
हि संचार जुया च्वंगुयात आनापान स्मृति भावनां नियन्त्रण
याना थः यत्थे ज्वी मदयका बिल । थः यत्थे ज्वी मदुबले
इपां थिपां मसिया शरीर यन्त्र मखुथे चले ज्वीगु हे विकार
खने दै वैगु खः । अथे ज्वीबले धन्ना कया ग्याय् मज्जू । चायका
च्वंसा अर्थें क्वलना वनी । थये ज्वीगु जि हे ज्यू धका गुरुं धया
विज्यात ।

उदाहरण माल धाःसा की बँप्पीबले पलख धुप्फो दनी,
 अले भतीचा कीत मर्छि थें छु थें च्वनी । बँप्पी सिधल धाय् व
 यच्चुसेःपिच्चुसे च्वना मन याउसे च्वनी । अथे हे भावना याना
 च्वने बले मने धुप्फो दना वै । अनं लिपा मन याउसे च्वनी ।
 न्ह्याबले होश बल्लाका सासले ध्यान तया मती छु छु कल्पना
 वल धैगु चाय् का च्वने फत धाःसा छुं मखु । काम वितर्क
 (सांसारिक सुख भोगया तर्कना) व्यापाद वितर्क (असन्तोष
 व द्वेष भावनाया कल्पना) बिहिंसा वितर्क (बदला काय् गु
 कल्पना) वया नं साप दिक्क दाक्क ज्वी यो । अबले व कल्प-
 नायात वत्यला छोय् फुसा आनन्द वै, कल्याण ज्वी । मखुसा
 इतःमितः कनेयो । चिट्ठी ताहाक जुल । थाँ यात थुर्लि ।

छगू सूचं बिया हया च्वना । लिपा चिट्ठी च्वया हय्-
 बले ध्यानकुटी, बनेपा (भैंत)या ठिकानाय् च्वया हःसां ज्यू ।
 जि थाँकहे भैंति नं च्वं च्वना ।

Dhamma.Digital

हितंषी
योगी

ध्यानकुटी
भैंत (बनेपा)

प्रिय ध्यानप्रेमी,

पौ याकनं थ्यंक वल । छित ध्याने खूब मन वन थें
 च्वं । उकिं ध्यानया बारे प्रश्नत कवहे मचाल । आयागु चिट्ठीस
 स्फुरागु न्ह्याबले ध्यना हल । प्रश्न नं निगू निगू मछि । बर्माय्

ध्यान भावना यानाया अनुभव, फाइदा व सतिपट्टान भवनाया अर्थं संक्षिप्तं व ध्वाच्छीक न्यनेगु इच्छा याना हल । प्रश्न क्यं वांलागु व स्थले दुगु वल ।

न्हापां च्वया हल ध्यानकुटी बिज्यानाच्वंगु ध्यान अभ्यास याय्‌त ला छु थें । चिट्ठी च्वयागुर्लि ध्यान याना च्वंम्हे-सित बाधा ज्वीला धैगु नं शंका जुल ।

धन्ना काय् म्बाः । जि थन वयागु ध्यान याय्‌त मखु । विहारम्हु नां ला ध्यानगुटी खः तर न्ह्याबलें ध्यान याय्‌त व याकेत मखु । भेँते च्वंपिनिगु ध्यान साला काय्‌त ध्यानकुटी धका नां तयागु खः । मेगु छगू नं कारण दु । बुद्धगयाय् कल्या-णमित्र श्री सत्यनारायण गोयन्काया ध्यान सिविरे च्वना ध्यान भावना याना च्वना बले थज्योगु विहार छगू दय्के दुसा ज्यू धैर्थें मती बोगु लि ध्यानकुटी धका नां तयागु खः । ख जा थन विहारे ध्यान सिविर स्वंगु ज्वी धुंकल । लिपा नं ज्वीतिनि । न्हापा निगु ध्यान सिविर जूगु नं बर्माया दो पञ्चाचारी अनगारिका बिज्याबले खः । मेगु लिपा नं छगू ज्वी धुंकल ।

अँ ! छि न्यना हःगु माःगु ध्यानया अनुभवया खै छखे-लात । थ्व हे का होश मदैगु धैगु । ध्यान बःमला धैगु खै थुकि सी दु । आ न्यं बर्माय् वना सतिपट्टान विपश्यना भावना यानाया अनुभव व फाइदाया बारे ।

जिपि (२६) न्यीखुम्ह मिसात नं मिजंत नं बर्माया महासी शासन यैता (हित) ध्यान केन्द्रे सन् १६८० फरवरी महीनाया अन्तपाखे बना । अबले तक तांमनोनि । बिदेशं थुलि

मछि मनूत मुना ध्यान याः वोगु थ्व न्हापांगु पटक खः धका ध्यानगुरु महासिं सयादो महास्थविर भन्ते नं धै बिज्यात ।

जिपि ध्याने च्वने धुन । हि छको न्हिने २ बजे ति ध्यान याना च्वना बले छु छु जू, गुलित ध्यान लगे जू धका जाँच याइगु जुया च्वन । जिमित जाँच याइम्ह भन्ते अंग्रेजी सःम्ह खःसानं जिपि थेन्तुं बक फुटे मजूम्ह वा म्ह मफुम्ह जुया च्वन । जिमिसं Broken English त्वाः दःगु वा त्यामजिगु अंग्रेजी भाषं थःत अनुभव जूगु धाय्‌गु, अनुवादकं हाकनं वर्मी भासं कर्मस्थानाचार्ययात धाइगु । जिमिगु पुचले अंग्रेजी मसपि निम्ह स्वम्ह दु । इमिगु अनुभवया खँ नेवा भाषं धाइगु उकियात हाकनं त्यामजिगु अंग्रेजीं अनुवाद याना हाकनं त्यामजिक थू मेस्यां वर्मी भाषं धाइ बले थः थःगु खँ मनेन्तुं थाना च्वं ।

प्रश्न न्यनीगु बांलाकं थू सुथे दनाबले होस दुला ? 'लासां दना' धका । ख्वासिला बले चाःला ख्वासिला च्वना धका । चःबि वना बले खापा चाय्‌कागु, प्यंसिला बले व दनावया बले चाःला ? नया च्वना बले नया च्वना धका चाःला ? ध्यानयाना च्वना बले प्वाः फुले जूगु दुसुना वंगु चाःला ? गनं मिखा धनीबले छु स्वया च्वना धका चाःला ?

न्हापा निन्हु स्वन्हु ला ध्यान अत्ता पत्ता हे मदु । अथे धैगु ध्यान बःमला, खँ मथूनि । शुलि हे ला ध्यान धै थें र्हवं । भोजन याय्‌त गंथाना हइ, क्षोः क्षोः योगीत (ध्यान याना च्वांपि) नकतिनिनि प्वाः फाया तःपि अस्पताले पलाछिकी शें वास्याः वै च्वनी । मिसातला न्हूम्ह भमचा थें हे कुछुना वना

च्वनी । की नेपालीत भमचा दुकाइ थाय् स्वः वइपि थे बा चिडिया खानाय् जनावर स्वः वनीपि थे च्वं । छिकपिसं स्वेबले ध्व ध्यानया बारे च्वया च्वंम्ह योगींला नां तल ज्वी धका च्वनी । जि नं चिडिया खानाय् स्वः वनाम्ह थे खः । मेर्पि गथे न्यासि वना च्वन, गथे नया च्वन धका स्वेगु जक इच्छा । छक नया च्वंथाय् स्वया बले छम्हेस्या होशमन्त ज्वी न्या नः मेस्या बाया कापी ला थबवेला कँ थाना लिकाय् थाकुया च्वन । नया च्वना धका बा कँ दुगु धका होश मन्त ज्वी अले शास्ति नया च्वन ।

जितः छम्हेस्यां धाल— “छिपि बुद्ध जन्म भूमि नेपालं वःपि । ध्यान वःलाके माः ध्वीके माः । लेै ज्वी बले प्यकालैया दश्वी वने बले थे स्वे मज्यू । छ ला फू भिसु, छिपि थन बोगु बाछ्छि दत । आतकं छिमित थनया छेै व मनूत अनोथा लगे जू ला ? स्वे मगानि ला ?”

अले तिनिका फसांग वंगु, लेै वाङ्मये च्वना बले, स्वया च्वना बले, नया च्वना बले चाः ला होस दुला धागुया रहस्य थूगु ।

नेपालीतय् पुच्छे मिखा गवगवलाम्ह बांलाम्ह भाजु छम्ह दु । व भाजु सिमाक्वे च्वना न्हिला खै ल्हाना च्वंबले लेै वना च्वंम्ह मय्जु छम्हेस्यां खन बा स्वया च्वन । व नेपाली भाजु न्हूगु साब बांला ताल धका मोहित जुल । बर्मा तोता वे तेका व मय्जुं चिट्ठी च्वया बिल झीपि हानं गुगुं जन्मे नाप-लाइ तिनि । थन का स्वया च्वंसा स्वया च्वना धका चाय्-कि

धगुया रहस्य । छु कल्पना याना व मयजुं स्वया च्वन । चायका स्वया च्वन ला मचायका स्वया च्वन ला । व मयजुं मेपिन्त धाल व नेपाली भाजुया न्ह्यूगु पह व मिखा तस्सकं बाला । तर आ छु जुल ले ? भाजु लुमंका नुगः मर्द्धिका च्वने माल ।

अँ ! ध्यानया अनुभव तापाना वन थें च्वं । जि नं गोन्हु तक ध्यान तालाके मफु । मन थातं तय् मफु । मन ला थातं गथे ते फै । छू हे मन मखु । तर आम्यास याना यंके बले मने छुं हे कल्पना मवेके नं फु । मन हे मदु ला धैथें च्वं । अबले खब हलुका । जित छन्हु अथे अनुभव जुल । छघौ ध्यान च्वने माःथाय् छन्हु निघौ च्वना । उखुनु छपति हे त्यानुसे मच्वं । म्ह नं रबरयागु थें अनुभव जुल । ल्हा नं प्यपुना च्वं थें जुल । सासः दुहाँ वंगु पिहाँ वंगु नं अथवा चित्त परिवर्तन जुया च्वंगु मशिने च्वंगु फायन बेल्ट चाहिला च्वं थें खने दत बा अनुभव जुल । थव खँ ध्यान कर्मस्थानाचार्ययात कनाबले छु धका न्यना विज्यात धाःसा—छं थव कल्पना यानागु लाकि धात्यें ध्यानं खंगु ?

अले जि लिसः वी मफुत । कल्पना जक नं ज्वीफु । छाय् ध्याःसा ध्यान गुलि बःलाके मागु खः, गुलि चित्त शुद्ध याय् मागु खः उलि चित्त शुद्ध मजूनि । चित्त शुद्ध मज्वीकं ध्यानं खंके खैगु असम्भवया खँ खः । तर थुउसि न्हापा न्हापा अनुभव मजूगु खैं त, विश्वास मजूगु खैं अनुभव जुल । विश्वास जुल ।

(३०

छक ध्यान याना च्वना बले न्ह्योने कुछुना वन । अनं
लिपा जःपाखे घेवया वन । हाकनं देपा पाखे बुद्योया रथ
थें बेकवया वन । चाय्कं जुल । रोके याय् मफु । न्ह्योवया जूगु
मखु । अथ जुल अनुभव ।

ध्यान यानाया फाइदाला गाकक दत । न्हापा थःम्हं
धैर्थे मजुलकि तं पिहाँ वै । तुरन्त हिकवाना वै । आः नं ताँ पिहाँ
वो, मन विस्मात जू । तर आः तुरन्त चाः । धैर्यं तय्गु शक्ति
दया वल । होश दै बले जक खः ।

आशा दु जि थें ध्यानया खैं कनेगुलि जक भुले मजूसे
व्यवहारिक धंगं ध्यान अध्यास याना यंकी, होश दुम्ह ज्वी ।
छित धन्यवाद दु ध्यानया प्रश्न न्यना जित नं ध्यानया बारे
ज्ञान बढे याना बिल । थौं त्यानुसे च्वन । कथिन चिवर दाने
वना च्वनागु निन्हु स्वन्हु दत । उकिं थौं बिदा ।

हितैषी
योगी

ध्यान छाय्

प्रिय ध्यान प्रेमी,

भितुनादु, भवतु सब्बमञ्जलं ।

चिंगु चिट्ठीध्यंगु तःन्हु दय् धुकल । प्रश्नया उत्तर
काचाक च्वे मर्छिगु जुया लिसः धिला जुल । छिं न्ह्यसः न्यना
हःगु साब बाँला थें गम्भीरगु, थाकुगु नं जुल । ध्यान भावना
छाय् ? ध्यान अभ्यास यात धाय् वं छु फाइदा दु ?

थुकिया लिसः बांलाक बो मफुसां गुरुपिसं कना तः थें
व थःत अनुभव जूथें छता निता खैं च्वया च्वना । भावना
वा ध्यानयानाया छु फाइदा धैगु खैं ध्यान थक्व देक अभ्यास
याना हे जक सीके माःगु खैं खः । सफु स्वया व न्यनाया
भरे सीके फै मखु । अभ्यास धैगु निथी दु । मिखा तिसिना
व थ थःगु बानि तोता दैनिक जीवने छ्यला नं खः ।

ध्यान याना च्वंपिनि आपासिया इच्छा खः कचवं
मदुगु जीवन हनेगु । शान्ति मामां फन फन अशान्ति व चिन्तां
मुक्त मजू । छाय् धाःसा शान्ति मालेगु तरिका मिले मजू ।
पिनें जक शान्ति माः जुया च्वन । थःके दुने च्वंगु अशान्तिया

कारण मालेगु कुतः मया । न्ह्याकको दुसां मगाना च्वंगु तृष्णा यात म्हसीके मफु । दुर्गुलि सुखताया च्वने मसल । थ थःगु मन बसे तय्गु व शान्त याय्गु कुतः मया: ।

छक छम्हेस्यां बुद्ध या थाय् वया न्यन— “अन्तो जटा बहिजटा जटाय जटिता पजा, तं तं गोतम पुच्छामि को इमं विजटये जटं ?”

दुने नं पिने नं गथिजक चिना छन छन समस्याय् फँसे जुया च्वन । (माकचा थःगु हे जाले तक्यने थें तक्यना च्वन ।) उकिं थव समस्या सुनां हल याय् फै ?

बुद्धया लिसः खः

सीले पतिद्वाय नरोसपञ्च्रो चित्तं पञ्चं च भावये आतापि निपको भिक्खु सो इमं विजटये जटं ।

शीलवानम्ह योगीं चित्त यात बसे तया वा तालिम-याना प्रज्ञा युक्त जुल धाय्वं समस्यां मुक्त ज्वी । (संयुक्त निकाय)

थन ध्यानया मुख्य अंग प्रज्ञा खः । शीले (सदाचारी जुया) च्वने फँगु, चित्त बसे तय् फँगु वा समाधि वः लाइगु प्रज्ञां खः । अथे धाय्बले प्रज्ञा दयकेत ध्यान अभ्यास याय् माः । समाधि वःलाके माः । समाधि चित्त थातं तै, ध्यानं व चित्तयात स्थायी रूपं एकाग्र याय्गु ज्या याइ । अथे घंगु चचल ज्वी मखु ।

ध्यान याना प्रज्ञा वःलात धाय्वं छु फाइदा दै ले ?

१) साप लिमलापिनि मन भ भः मिनिगु, आति

चाइगु वानि दु । ध्यान अभ्यास दुपिनि होश दै च्वनीगु जुया
आत्ति चाइगु पाः जुया वानो । भ भः मिनि मखु ।

२) चिन्ता यक्ष दुपिन्त ध्यानं चिन्ता व पीर कम
याना वी ।

३) यक्ष रुक्षट व समस्या दुपिन्त समस्यात मदय्केत
ध्यानं उत्साह बढे याना वी । छाय् धाःसा अनित्य लुमनि बले
सीवले छुं ज्वना वनेगु मंदु, धर्म व पाप हे जक खः । पुण्य
याय् फक्को पाकु धका ध्वीके फै ।

४) आत्म विश्वास अर्थात मनोबल मदु पिन्त ध्यानं
आत्म विश्वास दय्का वी । तर अहंकार मदय्का छोय् फुसा
जक खः ।

५) छुं ज्या याय् बले आंट मदुपिन्त, मन कमजोर-
पिन्त मुटु बःलाकावी ।

६) असन्तोषमेसित ध्यानं सन्तोष याना वी । दुगुलि
सुख ताय् फुसा सन्तोष दै धैगु सिया वै ।

७) धर्मे (भिगु ज्याय्) आस्था मदुसा ध्यानं विश्वास
दय्का वी । अन्धविश्वास मखु । अनुभवगु श्रद्धा दै ।

८) अज्ञानं याना निराश जूपिन्त ध्यानं समझदारी
बढे याना वी ।

९) विद्यार्थीतय्त स्मरण शक्ति (लुमन्ति) बढे याना
वी । सफू ब्वना च्वनेबले मन पिहाँ वन कि तुरन्त चाय्का वी ।

१०) धनीमेसित दुगु धनं सदुपयोग याना थःत नं

परयात नं सुखी ज्वीगु, उपकार ज्वीगु तरिका ध्यानं स्थना वी ।

११) मेपिनि जिया वोगु, भिना वोगु खना ईर्ष्या ज्वी पिन्त ईर्ष्या मज्वीगु व थःनं मेहनत याना भिना वैगु ज्या ध्यानं स्थना वी ।

१२) जीवने छुयाय् छुयाय् जुया च्वनीवले ध्यानं मार्ग प्रदर्शन (लँपु क्यना वी) याना वी ।

१३) तंकालिमेसित कोमुलि ज्वीगु व शान्तम्ह याना वी । कोमुलि ज्वीगु धैगु मखुगु ज्याय् नं खः धका सुक च्वनेगु धागु मखु । निक्ति कारणे नं तँ पिमकासे सुक च्वनेगु धागु खः ।

१४) अभिमान दुमेसित अहंकार ग्यानापु धैगु खँ ध्यानं ध्वीका वी ।

१५) पंचइन्द्रिय (मिखा, न्हायपं, न्हाय, म्ये, शरीर) या दास जुया च्वंम्हेसित न्यागू इन्द्रियया मालिक ज्वीगु तरिका स्थना वी ।

१६) अशिक्षित मेसित अथवा अज्ञानि मेसित शिक्षित यायत ध्यानं गुहाली वी ।

१७) ध्यान बाँलाक अभ्यास जुल धाःसा उत्तेजनां मूर्ख याना वी मखु ।

१८) बुद्धि दुमेसित ध्यानं निर्वाणया लँपु खंका वी । ध्यान बःलाकेत न्ह्यावले होश तया चायका मर्भिगु ज्यां मुक्त ज्वीमाः, मैत्री बःलायमाः सहन शक्ति माः ।

का ! थौं लिमलात । वाकि खँ लिपा च्वया वं च्वने ।

पौ निक स्वक ब्वना स्वया खैं थ्वीकेगु व अभ्यास याय्‌गु कुतः
याइ धैगु विश्वास दु । थौं बिदा ।

भितुनाम्ह
योगी

प्रिय ध्यान प्रेमी,

भवतु सब्ब मङ्गलं

चिट्ठी चै तगु तःन्हु दय् धुंकुसानं जिगु ल्हाती थौं
तिनि लात । निन्हु स्वन्हु दत जि थन आनन्दकुटी मदुगु । मती
जक का छिगु चिट्ठी नं थ्यना च्वंगु दै ला धका । धात्थें चिट्ठी
थ्यना हे च्वन । छि गम्भीरगु अनुभव मजूगु ध्यानया खैं न्यना
है धका नं छक निक ग्याना वो ।

छिं न्यना हल—“भावनाया फलब्वना ध्यान याय्‌गु
इच्छा जुल । तर ध्यान याय्‌गु तरिका मस्यू, गथे के त्वीमाः,
छु लुमंका ध्यान याय्‌गु छक थ्वीक न्यने दःसा ज्यू । सु गुरु या
थाय् बना ध्यान याय्‌गु थ्व नं सीके दुसा ज्यू ।”

छि बांलागु व माःगु हे प्रश्न न्यना हल । जि स्यूथें
व गुरुपिसं कना तःथें च्वया हय् त्यना ।

ध्यानया वारे छता निता खैं नं दुथ्याके त्यना । ध्यान-
या फल जक न्यनां मगाः । ध्यान याय्‌गु तरिका व ध्यानया
अंगया वारे नं सीका तय्माः । अले जकं ध्यान अभ्यास याय्
फै व छिनी ।

ध्यान यायत् योग्यम्ह गुरु माले अपु मजू । ध्यानया
अनुभव जूपिके न्यने कने याना बा ध्यानया बारे सफू स्वया
गुरु समझे ज्वीमाः । सुनानं ध्यान याकूसां, ध्यानया खँ ध्वीका
ब्यूसां चित्त बसे तयगु थ थःगु ल्हाती खः । थ थःम्हं वीर्य
व कुतः याना ध्यान याना अम्यास यायां ध्वीका कायगु ।

ध्यान च्वने बले न्हापां वज्रासन याना च्वने मज्यू ।
थःत छ्वि थें च्वना ध्यान याःसां ज्यू । बहु म्ह तप्यंका च्वने
माः । दुगः क्वें धस्वाका फेतुइ माः । लिपा विस्तारं वज्रासन
याना च्वनेगु बानि याःसां ज्यू । चित्त एकाग्र यायगु व होश
दयका चायका च्वनेगु यात ध्यान धाइ । सासः दुहाँ पिहाँ
ज्वीगुली खुब ध्यान तया च्वनेगु । न्हाय च्वकाय व म्हुतुसि
च्वकाया बिचे जक ध्यान तै च्वनेगु । थुकियात हे खः आना
पान सति भावना धाइगु । मेकथं धाय माल धाःसा समथ
विपस्सना भावना धका नं धायफु ।

“समथ” धैगु चित्त एकाग्र व ल्केश दमन यायगु
यात धाइ । “विपस्सना” धैगु होश तया सतर्क ज्वीगु बा छु
छु जुया च्वन, छु छु याना च्वना धैगुली होश तया चायका
च्वनेगुयात धाइ । थुगु बारे अपो व्याख्या याय मसः । थःके
बालाक अनुभव मदुगु खँ गथे याना ध्वीका बी फै ।

मेगु छगू ध्यानया तरिका व चित्त एकाग्र यायगु अम्यास
खः सासः दुहाँ वल कि प्वा: फुले ज्वीगु, सासः पिहाँ वनकि
प्वा: दुसुना बनीगुली ध्यान तयगु ।

थथे याय बले चित्त पिहाँ वंगु चायकेमाः सीकेमा ।

शरीरया गतिविधि, सुख वेदना, दुःख वेदना ज्वीगु, चित्तया पहचह पाखे ध्यान तया वसे तय्गु कुतः यायमाः । थुकीयात समथ भावना धाइ । संसारे दक्ष चीज वीजत व गतिविधि स्थायि मखु, अनित्य खः, दुःख खः थम्हं धैर्ये मदुगुलि अनात्म खः धका थ्वीका, सीका काय्गु विपस्सना भावना खः ।

ध्यान याय् त माःगु गुण

थुगु बारे बौद्ध ध्यान भाग-२ ले चव्या तयागु दु । एसां ध्यानया खैं स्वाना वै च्वंगु जुया हानं छक व सफू स्वे म्वाक थुकी नं उगु बारे दुथ्याकेगु वांलाइ थैं च्वं ।

१) श्रद्धा, २) स्वास्थ्यलाभ, ३) छल्कपटी मज्वीगु, ४) वीर्य, ५) प्रज्ञा ।

१) श्रद्धा धैगु पिनें भक्ति जक याय्गु यात धागु मखु । ध्यान गुरु व ध्यानया बारे पक्कागु ज्ञान दुगु विश्वास । भावना याना अवश्य फल दै, ज्ञान लाभ ज्वी धैगु भरोसा दय् माः । म्वाः मदुगु शंका मज्यू । अनुभवगु श्रद्धा ।

२) स्वास्थ्य वांलाय् माः । म्ह फुसा ध्यान वांलाक मन विया याय् फै । निरोगी मज्वीकं समाधि वःलाइ मखु । भगवान् बुद्धया पाले म्हमफयेक नं ध्यान भावना याना अरहन्त जूपि मदुगु मखु । चकखु पाल भन्ते मिखा स्याकान्तुं ध्यान यायां अरहन्त जुल । अथे छम्हं निम्ह दुसां आपालं याना अरहन्त ज्वीगु संस्कार दुपि नं रोगं याना ध्यान वःलाके मफत ।

अले भगवान् बुद्धं वासःया व्यवस्था याना ज्ञान लाभ जूगु खेँ
ध्यान भाग-२ ले दुर्ध्याका तैगु दु ।

३) छ्लकपटि जुल धाय्वं अथवा मेपिन्त क्यनेत
जक मती तया ध्यान यात धाय्वं ध्यान शुद्ध ज्वी मखु । मन
झन चंचल जुया च्वनी । हृदय शुद्ध ज्वीमा । धर्म भालपा जक
ध्यान यायुगु मखु मन शुद्ध याय्त ध्यान भावना याय् मागु
खः ।

४) वीर्य वा उत्साह मंत धाय्वं ध्यान क्वात्वी मखु ।
ध्यान याय् बले फतिं फतले मसंसे च्वनेमा: । भुजि पति दुःख
ब्यूसा नं मसंसे च्वना सहयाय् फुसा ध्यान क्वात्वी । तस्सकं
असह्य वेदना जुल धाःसा, आसन फेरेयाय् माल धाःसा ल्हा,
तुति व म्ह संके बले होश तया चाय्का विस्तारं खासा थें सने
मा: । मचाय्का संकल कि अविद्याय् लाई । ध्यान याय् बले
कल्पना बिलकुल याय् मज्यू । शंका अपो जुल कि मो हे लाई
चित्त झन चंचल ज्वी । ध्यान याय् बले अनित्य लुमंकि ।
अथे धैगु न्हावले स्याइगु मखु । थथे मतीतय् बले स्यागु लना
वनी । ध्यान च्वने बले न्हापां दुःख खनी । वेदनायात सह
याय् फतकि अनित्य खनि अले अनात्मा धका थुया वै । वीर्य
बःलात धाय्वं समाधि वःलाई । समाधि धैगु चित्त छगू आर-
म्मणे दिका तय्गुयात धाइ । क्रमशः उन्नति ज्वी । मात्तलेयात
चित्त छगू ज्याय् हे वा आरम्मणे दिका तय् फैगु कथं उन्नति
याना च्वनेगुयात ध्यान धाइ ।

५) प्रज्ञा थुकथं अभ्यास याना यंकल धाःसा प्रज्ञा दया वै । यो निसो मनसिकारं (खः थें कल्पनायाना) दिन विते याय् फुसा प्रज्ञा दै । ध्यान अभ्यास मयापिके प्रज्ञा दै च्वनी मखु । उकिं धै तःगु खः “नत्थि पञ्चा अज्ञायतो” अर्थात् ध्यान मयापिन्के प्रज्ञा दै मखु ।

पहाड़ कुतुं चंगु बःल (भक्षण) गुलि याकनं तुलावनी चित्त नं उलि है वदले जुया च्वं । फन्दनं चपलं चित्तं दुरक्खं दुन्नि वारयं = अर्थात् चंचल चित्त रक्षा याय् अःपु मजू । तस्सकं थाकु । तर प्रयत्न व कुतः याना यकल धाःसा अवश्य निश्चल याय् मफै धैगु मदु । थुकिया लागी न्ह्याबलें वा न्ह्यागुं ज्या याय्बले होश (स्मृति) व प्रज्ञां चाय्का च्वने मा: । बेहोश जुया च्वने मज्यू । खुसी वा: वया चंगु पाखे लाल काय्गु । (पौडी म्हितेगु) गुलि थाकु उलि है चित्त वसे तय थाकु । प्रज्ञा वःलासा है जक मन वसे तय् अःपु ।

मेगु नं ध्यान याइपिन्त पुरे ज्वीमागु

अंग न्यागू

- १) आहार सप्पाय = उचितगु खाना मिले ज्वीमा ।
- २) विहरण सप्पाय = च्वनेगु व ध्यान याय्गु थाय् मिले ज्वीमा ।
- ३) उतु सप्पाय = ऋतु मिले ज्वी मा: ।
- ४) पुग्गल सप्पाय = निरोगीपि व मन शुद्धपि मनूत मा: ।

५) अज्ञासय सप्ताय = विचार मिले जूर्णि पासार्पि भाः ।

१) आहार सप्ताय— शरीरयात नयगु मदयुक भगाः
मनःसे सुनं म्वाना च्वने फै मखु । ध्यान याइपिन्त ठीकगु खाना
चूलायमाः । सिद्धार्थ कुमार दशपारमिता पुरे याना विज्याः म्ह
जूसांनं तपस्या याना विज्याः बले गुलि मागु खः उलि आहार
खाना भनः बले ध्यान याय् मफत ।

भिक्षुर्पि सिकं उपासिका न्हापा लाक ज्ञान लाभ जुल

बुद्ध्या पाले स्वीम्ह भिक्षुर्पि छथाय् गामे वना वर्षा-
वास चवना ध्यान याना च्वन । उपासिका छम्हस्यां नं भन्ते-
पिनिगु सेवा याना थः म्हं नं भिक्षुर्पिके विपस्सना ध्यान क्या
अभ्यास यात । व उपासिकां गुलिचां मदुवं भेपिनिगु भनया
खँ समेतं सीके फुगु ज्ञान नापं अनागामि पद प्राप्त यात । जि
हे थुलि ज्ञानं लाभ याना धासेंलि जिमि गुरुर्पि भन्तेर्पि ला
गुलि जक ज्ञानं च्वेला धका विचाः याना स्वः बले सकले
पृथग जन तिनि (ल्केश दुर्पि तिनि) धैगु खँ सीका काल ।
छु जुया गुरुर्पिसं ध्यान बः लाके मफुगु धका विचाः याना स्वः
बले उचितगु खाना मिले मजुल धैगु सीका भिक्षुपिनि योयोगु
भोजन आदि लुधंक नका विल । अलेतिनि गुलिचां मदु वं भिक्षु
पिनि ध्यान बः लाना मार्गं फल प्राप्त जुल ।

२) विहरण सप्ताय— द्यनेगु व ध्यान यायगु थाय्

मिले ज्वीमाः । चैत महिनाय २०३७ साले कल्याणमित्र सत्यनारायण गोयन्काया निर्देशने किन्हुतक ध्यान सिविर आनन्दकुटीसं जुल । न्हूगु भवन छगु जसो तसो तैयार जुल । २०० जक साधकत दै धाः थाय् ३०० ति दत । थासं मबिल । पाल गवया च्वने माल । न्यान्हु खुनु तकं वावो वले योगी तय्त साव कष्ट जुल । मनूत द्यनी थाय् हे सामूहिक ध्यान याय् माल । उकिं भगवान् बुद्धं च्वनेगु थाय् मिले ज्वीमाः धै विज्यागु ।

३) उतु सप्पाय- ऋतुगुण नं मिले ज्वीमाः । लः फय् मिले मजुल कि ध्यान याय् फै मखु । प्रज्ञा दु सा नं प्रकृतियात वसेतय् मफुनि । वरु मन वसेतय् अःपु धाइ । आनन्द-कुटी भारतीयत १०० म्ह तिं मयाक ध्यान सिविरे भाग काः वल । हिन्दुस्ताने तान्वःगुलि सालुगु वसः पुना वल । लासा फांगा नं सालुसे च्वन । थन चिकुसे च्वन । गुलि विरामी जुल । ध्यान सिविर तोता वंपि नं दु । गुलिस्यां ख्वाउथाय् द्यने मागुलि आः तक नं लप्पा स्यागु मलनिपिं दनि ।

बर्मी महासी सयादो आदि ध्यान गुरु भन्तेपि स्वम्ह विज्यात । वसपोलपिन्त नं चिकुल । उकिं याना वरोवर शरीर स्वस्थ मजुल वा म्ह सुख मदु धाय् माल । उकिं भगवान् बुद्धं ऋतु गुण नं मिले ज्वीमाः धागु खै ।

४) पुगल सप्पाय- मन शुद्धिपि मनूत नाप ध्यान याय् माः । अथे हे रोग मदुपि मनूत नापं च्वने दुसा ज्यू ।

ध्यान याना च्वने वले रोगीपि मनूत दतकि वयात सेवानि
यायला ध्यान नि यायला मछिना च्वनी । छथायसं विरामी
नाप च्वने माल धायवं फून सुख मदयका च्वने माली । उकिं
निरोगीपि मनूत मा: धैतःगु ।

५) अज्ञासय सप्पाय- विचारमिलेजूपि मनूत नापं
ध्यान याय दुसा ज्यू । गुलि धुताङ्ग व कसिण भावना याय्
मार्पि जूसाँ गुलि आनापान ध्यान याय् मार्पि । गुलि द्यो लुमंका
ध्यान याय् मार्पि जूसा गुलि प्वा: सनीगुली ध्यान याय् मार्पि
जुल कि ध्यान ल्वाकः बुक ज्वी यो । खँ निता स्वता ल्वाक
बुक ज्वी यो । थथे जुल धायवं समाधि वः लाइ मखु । गुगु
ध्यान याना च्वनागु खः पासार्पि नं वहे ध्यान याइपि ज्वी
मा: ।

मेगु गुण खः आपा नय् मज्यू, आपा द्यने मज्यू, आपा
खँ ल्हाय् मज्यू । थुपि स्वता नं ध्यान याइ पिसं सीका तय्
मागु खँ खः ।

थौं ला ताहाक याना पौ च्वे धुन । थौं फुर्सत नं दुगु
जुया च्वन । मेगु लिया च्वया वं च्वने ।

भितुनाम्ह
योगी

प्रिय ध्यान प्रेमी,

ध्यान वःलायमा ।

छिगु पौ याकनं थ्यंक वल । पौ ब्वना स्वया लय्ता

वल । छाय् धा: सा ध्यान अभ्यास याना च्वंगु लक्षण खने दत । न्यना हःगु प्रश्न सी दु । मन पिहाँ पिहाँ वं, कल्पना यवव वै च्वं, छुयाय् गु ? थथे पिहाँ जक वनी बले छुयाय् मा धका भगवान् बुद्धं कनातःगु ध्यानया खँ न्यने दुसा ज्यू ।

अहा ! साव मज्जा जुल । जिके तप्यंक न्यना हःगु जूसा फसाद ज्वीगु । ध्यान याय् बले चित्त पिहाँ जक वनीगु व कल्पना ज्वीगु जित नं जुया च्वंगु खँ खः । आः थुगु बारे भगवान् बुद्धं ध्यान याइपिन्त कना तःगु मज्जिम निकाये च्वंगु वितक्त सण्ठान सूत्र या छुं अंश थन च्वै हय् ।

भावना योगीतसें न्याता खँ सोका वरोवर भाविता वा अभ्यास याना स्वे मा धका भगवान् बुद्धं श्रावस्ती जेतवन विहारे भिक्षुपिन्त कना विज्यागु खः ।

भावना योगी जुया च्वंमेस्यां गुगु आरम्मणे (निमित्ते) चित्तदिका ध्यान याना च्वनी बले मलोगु लोभ द्वेष व मोहं जा:गु विचार मने दुहाँ वे यो । दुहाँ वया चित्त बुलुसे च्वंका बी । अथे ज्वी बले छुयाय् मा: ले ?

१) सिकमि स्वत्ताक तानातःगु नकिं लीबले मेगु चिकिपुगु नकिंचां वा ज्याभलं ठिना नकिं लिना बीथें ध्यान याना च्वने बले मर्भिगु कल्पना वलकि भिगु कुशल चित्तं क्वत्यला वा लिना वां छोया बी मा: । अले चित्त एकाग्र जुया शान्त ज्वी ।

२) छुं गथे जुया अथे याना नं मर्भिगु दिक्षारत चित्ते

ल्येंदना हे वल धाःसा अले छुयायमाः धाःसा अथे मखुगु
कल्पना वैगु मज्यू धका ल्वीका का । मर्भिगु विचार याना
दुःख भोग याय् माली यो धका गःपते वै च्वंमृ सर्पयात
लिक्या वां छोया बी थे वां छोया बी माः ।

३) अथे उत्साह याना नं छुंगथे जुया पाप चेतना
दया हे च्वन धाःसा व कल्पना लोमंका छोयगु कुतः या । छुं
रूप खनी बले मखं पह या बा मेथाय् स्वयगु बानि या । थथे
याय् फत धाःसा पाप चेतना मदया वने फु । मेकथं धाय्
माल धाःसा मर्भिगु कल्पना वै च्वंगुया कारण ल्वीका नं
पाप चेतना मदयका छोयफु ।

गुगु आरम्मण (निमित्त) कया भावना याना च्वंसा नं
हानं हानं चित्ते मखुगु कल्पना वै च्वन धाःसा भावनाया निमित्त
हे हीका ब्यूसां ज्यू । गथे कि बेगं ब्वाँय् बना च्वने बले मती वै
कि भचा विस्तारं वने माल धका । बिस्तारं वने बले नं मती वै
भचा दिना बी माल धका । दिना नं मजिल फेतुइ माल धका ।
थुकथं आरम्मण हीका मेगु आरम्मण काय् ज्यू । (थाँ कन्हे गुलि-
स्यां आनपान ऽस्वास दुहाँ पिहाँ ज्वीगुली ध्यान तया भावना
याइपि दु, गुलिस्यां प्वाः दुहाँ पिहाँ ज्वीगुली ध्यान तया
भावना याइपि दु । श्व निखलसितं गुबलें गुबलें थ थः गु बानि
तोता निताय् छता अभ्यास याय् बले चित्त आकुल व्याकुल व
भन पिहाँ जक बना च्वंपि दु धैगु न्यना । उर्कि अथे ज्वी बले
थःत लोगु आरम्मण कया अभ्यास याय् ज्यू । गुकथं याना
चित्त एकाग्र व शुद्ध ज्वी उगु आरम्मण याय् ज्यू धैगु बुद्ध

(४५)

कना विज्यागु सूत्र प्रमाण दु ।

आरम्मण हीका नं चित्ते पाप चेतना लुया वै च्वंगु
रोके याय मफुसा, पने मफुसा हारा मेस्यां सोजामेसित दाया
वी थें, बस्वाना वीथे वाक्कु छिना उत्साहयाना पापी कल्पना-
यात थाय् वी हे मखु धैगु अधिष्ठानयाना कवत्यला छोय्माः ।
अथे याय्बले व मर्भिगु विचार अथें मदया वनी । अले चित्त
एकाग्र जुया शान्त ज्वी ।

आशा दु थुकथं अभ्यासयाना ध्यान वलाकि धैगु । थौं
थुलि ।

हितैषि
योगी

बुद्धयात वन्दना

ना वन्दना कोटि कोटि वन्दना ॥६॥

चिंत्हा ल्हाह्य भीम रूप, गिरिमेखल हस्ति गःह्य ।
संन्य सहित मारयात, दान बलं विजय याःह्य ॥१॥

घोर ज्वीक युद्ध याह्य, मार स्वया भयंकरह्य ।
आलवक यक्षयात, शान्ति बलं विजय याह्य ॥२॥

क्रोधी दुष्ट चण्ड जूह्य, मद्य त्वना मस्त जूह्य ।
नालाग्निर हस्तियात, मैत्री बलं विजय याह्य ॥३॥

खड्गधारी भीम रूप, चुटकिभरे ब्वांय् वनीह्य ।
अंगुलिमाल चौरयात, ऋद्धि बलं विजय याह्य ॥४॥

ईर्ष्या भाव मने जाह्य, गर्भिणीया भेष याह्य ।
चिच्चमान बेश्या यात, शान्ति बलं विजय याह्य ॥५॥

मिथ्यागु दृष्टि जूह्य, शास्त्रार्थ यायत वोह्य ।
सच्चक परिव्राजकयात, प्रज्ञाबलं विजय याह्य ॥६॥

ऋद्धिदया मूर्ख जूह्य, अभिमानं चूर जूह्य ।
नन्दोपनन्दयात, शिक्षा बलं विजय याह्य ॥७॥

मोह जाल फयने मफुह्य, जि हे श्रेष्ठ धका च्वंह्य ।
वक नांह्य ब्रह्मायात, ज्ञानबलं विजय याह्य ॥८॥

फुक्कमार विजय याह्य, दक्क ज्ञान स्वयं स्यूह्य ।
शाक्यसिंह बुद्धयात, कोटि कोटि वन्दना ॥९॥

बुद्ध-प्रार्थना

शास्ताया चरणे सदा मन तथा, याना जिनं वन्दना ।
दुःखीया छलपोल तार कर्ता, खंका वया सर्वदा ॥१॥

पासार्पि सकले मुना थन वया, धर्मेणु इच्छा तया ।
भद्राया हृदय सु-भाव मुनका, पूजा थनी याः वया ॥२॥

भो शास्ता ! करुणा तयाव जिमित शीलादि शिक्षा विया ।
याना ब्यूगु सदां थव जीवन-सुधा, भिर्भिगु मार्गे स्वका ॥३॥

भाग्यया शुभ-मंगलादि कर्म, लय्लय्व ताया जुया ।
रक्षा याय् फुगु धर्म-कर्म सकतां, सत्धर्मं चित्ते थना ॥४॥

वाह्याभ्यन्तर मारकार फुतका ध्यानादि याना चवना ।
आशा केवल शान्तियागु जक खः, सम्पूर्ण ज्वीमा सदां ॥५॥

याय् फय्मा जिमिसं थव हे कुशलया, भिर्भिगु थःथः मुना ।
ज्वी फय्मा सकले सु-धर्म खनका, निर्वाण चर्योय् चवना ॥६॥



धर्मकोर्ति प्रकाशन— (नेपाल भाषा)

- | | |
|---|---------------------------|
| १) बुद्धया किनिगु विपाक | २६) बोधिसत्त्व- |
| २) अभिधर्म भाग-१ | २७) शाक्यमुनि बुद्ध |
| ३) मैत्री भावना | २८) अनत्त नक्षत्रण सुत्त |
| ४) श्रद्धि प्रातिहार्य | २९) वासेट्ठी थेरी |
| ५) योह्या द्वय | ३०) धम्म चक्रपवत्तन सुत्त |
| ६) पञ्चनीवरण | ३१) लक्ष्मी द्वा |
| ७) बुद्ध धर्म | ३२) महास्वप्नजातक |
| ८) भावना | ३३) अभिधर्म भाग-२ |
| ९) एकताया ताःचा | ३४) बाल्या फल भाग-१ |
| १०) प्रेम छु ज्वी ? | ३५) " " " -२ |
| ११) कर्तव्य | ३६) जातक बाल्य |
| १२) मिखा | ३७) रातुलयात उपदेश |
| ३) बुद्धया अन्तिम यात्रा १ | ३८) अहिंसाया विजय |
| ४) " " " -२ | ३९) प्रौढ बौद्ध कक्षा |
| ५) त्रिरत्न गुण स्मरण
<small>(तृतीय संस्करण)</small> | ४०) नुर्ख्या पासा भज्य |
| ६) परिश्राण (द्वितीय संस्करण) | ४१) बुद्धया अर्थनीति |
| ७) कर्म | ४२) श्रमण नारड |
| ८) प्रार्थना संग्रह | ४३) क्षान्ति व मैत्री |
| ९) बाल्य भाग -१ | ४४) उखानया बाल्य पुचः |
| १०) " " -२ | ४५) पालि भाषा अवतारण |
| ११) " " -३ | ४६) पालि प्रवेश |
| १२) मत्ति भिसा गति भिन्नो | ४७) चमत्कार |
| १३) बौद्ध ध्यान | ४८) मणिचूड जातक |
| ४) हृदय परिवर्तन | ४९) चरित्र पुचः |
| ५) न्हापांयाहु गुरु १ | ५०) महाजनक जातक |
| | ५१) गृही-विनय |

- | | |
|-------------------------|-----------------------------|
| ५२) बाल्य भाग १ | ५९) जातक माला भाग १ |
| ५३) अमिर्धर्म | ६०) बौद्ध ध्यान भाग २ |
| ५४) सप्तरत्न धन | ६१) विश्व धर्म प्रचार |
| ५५) महासति पट्ठान सुन्न | ६२) लुम्बिनी विपस्सना |
| ५६) शान्तिया त्वायः | ६३) विश्व धर्म प्रचार देशना |
| ५७) चरित्र पुस्तक भाग २ | ६४) योगीया चिट्ठी |
| ५८) बुद्ध व शिक्षा | (छिंगु लहाती) |

(नंपाली भाषा)

- | | |
|----------------------------|--------------------------------|
| १) बौद्ध प्रश्नोत्तर | ९) बौद्ध ध्यान |
| २) बौद्ध वर्णन | १०) पठ्छशील |
| ३) नारी हृषण | ११) लक्षणी |
| ४) बुद्ध शासनको इतिहास | १२) उक्तानको कथा संग्रह |
| ५) पटाचारा | १३) बौद्ध जगतमा स्वास्थ्य सेवा |
| ६) ज्ञानमाला | १४) मिलिन्दा प्रश्न |
| ७) बुद्ध र बर्हाङ्को विचार | १५) अमण नारद |
| ८) शान्ति | १६) वेस्मत्तर जातक |

Dhamma.Digital

Dharmakirti Publication -

(English)

1. Buddhist Economics & The Modern World
2. Dharmakirti Vihar Today